

ŽELEZAR

JESENICE, 21. maja 1966 Poština plačana v gotovini
LETO VIII Številka 20

Na osnovi čl. 22 in 23 Začasnih navodil za urejanje delovnih razmerij Železarnice Jesenice, objavljamo naslednji

RAZPIS

za delovna mesta
v delovni enoti jeklovlek

1. dninski asistent	U-5	1 oseba
2. vodja obratne priprave dela	U-4	1 oseba
3. pomočnik kalkulanta	U-2	1 oseba
4. administrator daktilograf	U-2	1 oseba
5. vodja toplotne obdelave	D-4	1 oseba
6. upravljač NX in RX generat.	D-4	3 osebe
7. I. žarilec palic — nova peč	D-4	4 osebe
8. žarilec palic	D-3	5 oseb
9. vodja oddelka hladne predelave	D-4	1 oseba
10. I. izdelovalec in gladilec votlic	D-4	1 oseba
11. izdelovalec in gladilec votlic	D-3	2 osebi
12. strugar	D-3	1 oseba
13. upravljač čistilnega stroja	D-3	2 osebi
14. vlačilec palic (nova klop)	D-3	3 osebe
15. rezalec na strojnih škarih	D-3	3 osebe
16. urejevalec luščilnih strojev	D-4	1 oseba
17. urejevalec brusilnih strojev	D-4	1 oseba
18. iskričnik in signer palic	D-3	2 osebi
19. delovodja adjustaže	D-4	2 osebi
20. skladiščnik polizdelkov	D-3	1 oseba
21. žerjavovodja	D-3	5 oseb

v delovni enoti plavž

22. glavni delovodja plavža	D-4	2 osebi
23. dninski delovodja aglomeracije	D-4	1 oseba

v delovni enoti mehanična delavnica

24. kontrolor izdelkov	D-4	1 oseba
------------------------	-----	---------

v delovni enoti promet

25. strojevodja norm. lokomotive	D-4	1 oseba
----------------------------------	-----	---------

POGOJI:

Kandidati za razpisana delovna mesta morajo imeti:

Pod 1. — Metalurška fakulteta z 2 letno prakso ali Tehn. srednja šola

— metalurški oddelek s 5 letno prakso;

Pod 2., 5. in 9. — Tehn. srednja šola — metalurški oddelek s 3 letno prakso ali delovodska šola s 5 letno prakso;

Pod 3. — Ekonomska srednja šola s 3 letno prakso;

Pod 4. — Administrativna šola z 1 letno prakso;

Pod 6. — Tehn. srednja šola — metalurški oddelek z 2 letno prakso;

Pod 7. in 19. — Tehn. srednja šola — metalurški oddelek ali delovodska šola metalurške stroke s 3 letno prakso ali poklicna šola z VK izpitom in 5 letno prakso;

Pod 8., 11., 12., 13., 14., 15. in 18. — Poklicna šola ustrezne stroke z 1 do 3 letno prakso v stroki oziroma KV delavec z opravljenim tečajem in izpitom ter 5 letno prakso;

Pod 10., 16. in 17. — Poklicna šola ustrezne stroke z VK izpitom in 5 letno prakso;

Pod 20. — Poklicna šola ali KV delavec s 5 letno prakso;

Pod 21. — KV delavec z žerjavovodskim izpitom;

Pod 22. in 23. — Tehn. srednja šola — metalurški oddelek ali delovodska šola metalurške stroke s 5 letno prakso v plavžarstvu;

Pod 24. — Tehn. srednja šola — strojni oddelek ali delovodska šola kovinarske stroke z 2 letno prakso ali VK ključavničar — orodjar s 5 letno prakso v stroki;

Pod 25. — Strojvodski izpit za parne in diesel lokomotive.

Pri izboru kandidatov za delovna mesta od 1 do 21 imajo prednost člani delovne enote jeklovlek.

Prijave z rojstnimi podatki, navedbo šolske izobrazbe in opisom dosedanjih zaposlitev, morajo kandidati predložiti v roku 15 dni po objavi razpisa na kadroviski sektor.

Kadrovski sektor

Tovariš Tito še na mnoga leta!



Proizvodnja v aprilu

Železarna Jesenice je izpolnila družbeni plan skupne proizvodnje s 94,2 %, plan blagovne proizvodnje pa preseglja za 2,6 %.

Tudi finančni načrt za april smo izpolnili.

V TALILNICAH so družbeni načrt skupne proizvodnje izpolnili samo s 86,2 %. V tej enoti nista izpolnila plana plavž in martinarna. Na plavžu I je bil končan generalni remont in 21. aprila so peč I. zakurili. Zaradi slabše odsejanega vložka in ker peč I niso forsirali, tudi plana niso izpolnili. Tudi poraba koksa je nekoliko narasla. Tudi v tem mesecu martinarna ni obratovala dobro. Primanjkljaj proizvodnje znaša v štirih mesecih že 12.333 ton. Čas trajanja šarže se je podaljšal na 8,28 ur.

Na elektropeči so planirano tonažo presegli za 18 % in to zaradi večje proizvodnje

na ASEA peči. Vzdržnost stene peči je bila na peči BBC rekordna, odlitih je bilo neprekinjeno 194 šarž, medtem ko je bila vzdržnost peči na ASEA peči nezadovoljiva, saj so morali že po 51 šaržah izvesti remont. Livarna je obratovala pod običajnimi pogoji, vendar so imeli večji izmeček v sivi livarni zaradi osvajanja bramske kokile B 8 (brame za valjarno Bela).

V opekarni so presegli plan zaradi izredno dobre izrabe krožnih peči in večje proizvodnje suhih mas. Začeli so tudi s proizvodnjo žlindraste opeke. Imeli so težave s pomanjkanjem delavcev.

V VALJARNAH so družbeni plan skupne proizvodnje presegli za 4,9 %, plan blagovne proizvodnje pa za 2,9 %. V tej enoti nista dosegla plana jeklovlek in valjarna 1300.

Na težki progi so imeli velik zastoj, v glavnem mehaniški in deloma še okvaro pogonskega motorja Leonard.

Zaradi pomanjkanja delavcev v čistilnici tudi v tem mesecu niso valjali po predvidenem programu na srednjih in lahkih progah. V žični valjarni so družbeni plan presegli. Imeli so precej zastojev v proizvodnji, povprečno je manjkalo dnevno 31 delavcev.

V valjarni 2400 so izvedli planirani remont na strojnih (nadaljevanje na 2. strani)

IZPOLNITEV PO OBRATIH:

delovna enota	izpolnitev družbenega plana v %
plavž	92,8
martinarna	77,1
elektropeč	118,1
livarne	108,1
opekarna	109,7
TALILNICE	86,2 %
težka proga	146,9
srednja in lahke proge	135,7
žična valjarna	129,4
valjarna 2400	110,9
valjarna 1300	93,3
jeklovlek	88,3
VALJARNE	104,9 %
hladna valjarna	97,6
žičarna	97,5
žebliarna	99,7
cevarna	115,4
elektrodni oddelek	74,9
PREDELOVALNI OBRATI	97,8 %
ŽELEZARNA	94,2 %

Konstituantna seja DSŽ

V prejšnji številki »Železarja« smo poročali, da je bila v četrtek, 12. maja, konstituantna seja delavskega sveta železarne, na kateri so potrdili mandate triinšestdesetim novoizvoljenim članom, za predsednika izvolili inž. Franca Mlakarja, obratovodjo elektrodnega oddelka, za njegovega namestnika tov. Štefana Ščerbiča iz martinarne, izvolili nov desetčlanski upravni odbor in dopolnili komisije. V današnjem članku pa objavljamo nekaj podatkov o delu delavskega sveta železarne in ostalih samoupravnih organov.

V dveh letih je delavski svet imel 23 rednih sej, od teh pa sta dve seji trajali dva dni. Prisotnost na sejah je bila zadovoljiva, saj je v povprečju znašala 82,4%. Največ je eni seji prisostvovalo 63 članov (delavski svet železarne šteje 69 članov), najmanj pa 48, kar pa je še vedno več kot dve tretjini, kolikor zahteva statut, da bi se seja lahko štela za sklepno. To pomeni, da so prav vse seje delavskega sveta bile sklepne. Dva člana delavskega sveta v teh dveh letih niti enkrat nista bila odsotna s seje, 6 članov pa le enkrat. V zadnjem letu pa kar 18 članov nikdar ni bilo odsotnih s seje.

Dnevni redi sej so povprečno vsebovali 5 točk — med temi pa so bile 3 točke običajno stalno: pregled sklepov prejšnje seje, poročilo upravnega odbora in poročilo komisij.

Največkrat so bila na dnevnem redu v teh dveh letih dela vprašanja o gospodarjenju, finančnih in osnovnih sredstvih, saj so ta vprašanja obravnavali na sejah delavskega sveta kar 17 krat. Poleg tega je gospodarska komisija 19-krat poročala o tekočih problemih gospodarjenja, finančnih in osnovnih sredstvih.

Poleg rednih vprašanj s tega področja dela, kot so

periodični obračuni, predlog plana, program AZ in IV, delitev dohodka, zaključni račun in določitev stopnje za IV, so v teh dveh letih obravnavali še naslednja važna vprašanja:

- spremembo investicijskega programa rekonstrukcije žične valjarne,
- dopolnitev investicijskega programa v martinarni,
- predlog za opustitev proizvodnje varjenih cevi,
- poročilo o predvideni gospodarski reformi in
- analizirali stanje v podjetju, ki je nastalo z uvažanjem gospodarske reforme.

Vprašanja organizacije dela in nagrajevanja so bila na dnevnem redu le 5 krat, komisija za nagrajevanje pa je 17-krat poročala o tekočih vprašanjih organizacije in nagrajevanja.

To pomeni, da je težišče dela s področja nagrajevanja in organizacije bilo na komisiji. Največkrat so to bila vprašanja spremembe cenikov in izpopolnjevanje stimulativnih meril nagrajevanja. Kot samostojne točke pa so bile na dnevnem redu razprava:

- o korekturi osebnih dohodkov,
- o problematiki nagrajevanja,
- o pravilniku za premiranje prihrankov.

— o delitvi ostanka osebnih dohodkov po zaključnem računu 1965, in o predlogu organizacije s strojno energetskih obratov.

Vprašanja družbenega standarda in skrbi za delovnega človeka so bila na dnevnem redu sej 8-krat:

2 krat so razpravljali o listi za razdelitev stanovanj, po enkrat pa:

— o poročilu HTV za 1964 leto,

— o poročilu o rekreacijski dejavnosti,

— o predlogu regresiranja prevozov,

— o poročilu stanovanjske komisije o problematiki stanovanj, sklepali so o ustanovitvi podjetja za vzdrževanje stanovanj, in potrdili regrese za letne oddihe.

Komisija za družbeni standard pa je na sejah poročala le enkrat in sicer o predlogu regresiranja oddihov za 1966 leto.

S področja izobraževanja in kadrov v tej mandatni dobi so le enkrat razpravljali o planu izobraževanja, o tekočih problemih kadrov in izobraževanja pa je odgovarjajoča komisija poročala na seji Delavskega sveta 2 krat.

Kot samostojno točko dnevnega reda po vprašanju samoupravnih aktov le enkrat v tem mandatu razpravljali o začasni navodilih za urejanje delovnih razmerij in disciplinske odgovornosti. Komisija za spremljanje statuta pa je na sejah 4 krat predlagala določene spremembe, oziroma dopolnitve obstoječih samoupravnih aktov.

Poleg teh vprašanj, ki jih je delavski svet temeljito razpravljajal in po njih sprejemal sklepe oziroma ukrepe, so na sejah redno, v prvem letu mandata obravnavali poročila o izpolnjevanju skle-

pov gospodarsko-politične konference, v drugem letu mandata pa o poročilih o izvajanju akcijskega programa, ki smo si ga zastavili, ko smo v našem podjetju začeli uveljavljati določila gospodarske reforme.

V tem mandatu je veliko bolj intenzivno začela s svojim delom komisija za prošnje in pritožbe, saj je kar 8 krat predlagala Delavskemu svetu rešitev po prošnjah in pritožbah naših sodelavcev. V zvezi z novim Zakonom o delovnih razmerjih pa smo v drugem letu mandata 3 krat razpravljali o pritožbah sodelavcev na izključitev iz podjetja na podlagi sklepov delavskih svetov delovnih enot. Delavski svet železarne je v večini primerov potrdil sklepe Delavskih svetov delovnih enot, le v dveh primerih je od tega odstopil, to pa predvsem zaradi razprave predstavnikov delovnih enot, ki so ukrep o izključitvi izrekle.

Samoupravljanje v delovnih enotah tudi v teh dveh letih našega mandata ni povsem zaživel, oziroma bolj rečeno, ni potrebno zaživel v vseh delovnih enotah. Pregled poteka sej delavskih svetov delovnih enot kaže, da se delovne enote zelo različno sklicevale seje Delavskih svetov. Tako imamo delovne enote, ki so v preteklem enoletnem mandatu le trikrat sklicale sejo delavskega sveta (tri delovne enote) in delovno enoto samotarno, ki je v enem letu imela kar 18 sej, kar bi edino odgovarjalo določilom našega statuta glede intenziteta sej delavskega sveta delovne enote. Povprečno so delovne enote sklicevale po 9 sej Delavskega sveta. Glede sklicovanja zborov pa je še slabše, saj so delovne enote, ki v teku leta niti enkrat niso sklicale zbora in povprečje za celo železarno znaša le 2 zbora na leto.

Proizvodnja v aprilu

(nadaljevanje s 1. strani)

napravah in pečeh. V adjustaži je bilo na koncu meseca še v medfazni proizvodnji okrog 2.900 ton vroče valjane pločevine in to predvsem kotlovske.

V valjarni 1300 niso izpolnili plana, delno zaradi pomanjkanja vložka — platin in zmanjšanja medfazne proizvodnje. Tudi v tem obratu je občutno primanjkovalo delavcev.

V jeklovleku plana niso izpolnili (na Beli) zaradi pomanjkanja vložka.

V PREDELOVALNIH OBRA-TIH so družbeni plan skupne proizvodnje izpolnili samo s 97,8%. V tej enoti je izpolnila plan le cevarna. V hladni valjarni in žičarni je bilo odsotnih veliko delavcev. V žebeljarni jim je primanjkovalo naročil za izvoz. V cevarni so odpremili 304 tone hladno valjanih profilov, vendar so imeli veliko zastojev na oblikovalnih progah. V elektrodnem oddelku so tudi v tem mesecu izvajali poizkuse oplasčenja elektrod na novi liniji EP-10, vendar so imeli okvaro na pakirni napravi.

Zakaj grenkega pelina

»Ti! Janez gre pa v pokoj, pa šele 19 let delovne dobe ima. Kako to?«
»Menda gre invalidsko, oslabele je, ne more več. Ja, ja, saj pravim, težko delo. Res, težko!«
»Kaj pa Mirko? On pa dela že 42 let in pravi, da bo še malo, otroci hodijo še v šolo.«
Temu pogovoru se pridruži Peter in vpraša: »Kako mislite, ali je delo v železarni tako težko, da niti 20 let ne vzdrži pri delu, ali ni tako lahko, da je 40 let premalo?«

»Ne eno, ne drugo, tovariš. Poznavajo delo, v tovarni nas je 7000, zato ne na prvem in ne na drugem primeru ne moreva delati zaključkov. Veš, ena lastovka še ne pomeni pomladi. To vedno drži.«

Verjetno imata prav, vendar so ljudje, ki trdijo nasprotno. V prvomajski številki »Tovariša« sem bral o prostituciji na Jesenicah. Menda je tisti novinar preveč zvedavo gledal okrog sebe, pa ga je neko dekle nagovorilo. No, tako piše. In ob tem

primeru je ugotovil, da je pri nas na Jesenicah prostitucija.

»Veste, kaj vam povem,« se vmeša Jaka — 60 let bi mu prisodil, »nekaj križev že imam, pa se mi še nikoli ni nobena ženska na Jesenicah sama ponudila, ne zastoj in ne za denar. Nak, kaj takega pa res ne, da na enem primeru to zaključujejo. Pa še to, po celotni reportaži z Jesenic bi sodil, da je sposoben človek.«

Rekel bi, da so vsa mesta na svetu, tudi Ural in Essen, po nečem enaka — povsod prebivajo ljudje. Ti ljudje pa so po svoji zunanosti in po navadah različni. Povsod na svetu so ljudje, ki so pridni, bolj pridni in manj pridni, ljudje, ki popijejo šilce žganja ali ne. Eni ga pijejo iz potrebe, drugi iz navade. Toda z enim primerom ne moremo vsem tem očitati, da so alkoholiki, drugim pa, da niso. Pri tem niti ni točnih meril.«

»Ko že omenjaš alkoholike, no, saj



Inž. Franc Mlakar novi predsednik DSŽ.

Poslovanje talilniških obratov v prvem četrtletju

(Nadaljevanje s 1. strani)
radi visoke proizvodnje.

Apnenica izkazuje 20.312,90 N din znižanja zaradi visoke in kvalitetne proizvodnje.

Martinarna prikazuje v prvem četrtletju izredno majhno odstopanje med planom in stroški proizvodnje in sicer v višini 162,15 N din znižanja stroškov. V prvem četrtletju je martinarna visoko presegla plan kvalitete, zato nastopi kot knjižno znižanje zelo visoko znižanje med stroški in vrednostjo proizvodnje v višini 1 milijon 132.315,95 N din.

Procentno razmerje vložka je naslednje:

	plan %	dejan- sko %
surovo Fe	55,53	55,17
staro Fe	41,68	41,68
indijska ruda	2,79	3,15
	100,00	100,00

Procentno razmerje kvalitete:

	plan %	dejan- sko %
1	8,01	6,22
2/1	69,20	62,07
2/2	6,26	10,82
3/1	11,35	15,81
3/2	5,18	5,08

Plan proizvodnje: 87.800 t
Doseženo: 82.462,960 tone

ASEA električna peč: plan 8.340 t, doseženo 12.041,9 t. Kovinski vložek izkazuje zaradi spremembe sorazmerja vložka zvišanje 596.099,79 N din nasproti planu. V kovinskem vložku je vračunano tudi legirano staro železo, ki nadomestuje kovinske dodatke in ki v planu ni predvideno. Tudi po količini v kg na tono je v kovinskem vložku višja poraba nasproti planu. Zaradi porabe legiranih odpadkov izkazuje postavka kovinskih dodatkov visoko znižanje 1.528.994,04 N din, ki gre delno tudi na račun proizvodnje slabših

kvalitet, ki zahtevajo manjšo porabo kovinskih dodatkov nasproti planu.

Indijska ruda izkazuje večjo porabo in zato zvišanje 11.062,15 N din. Nekovinski dodatki izkazujejo znižanje 5.322,95 N din. Dobropisi so nasproti planu manjši, zato zvišanje stroškov za 231.728,56 N din.

Predelava izkazuje skupno znižanje 159.277,75 N din. Razlika med planom in stroški proizvodnje znaša 854 tisoč 704,24 N din znižanja, razlika med stroški proizvodnje in vrednostjo proizvodnje pa je 57.670,87 N din znižanja in je manjša od 854.704,24 N din zaradi proizvodnje slabših kvalitet nasproti planu.

BBC električna peč je planirala 3.460 ton in dosegla 2.763,5 ton.

Nasproti planu izkazuje zvišanje tako pri kovinskem vložku kot pri kovinskih dodatkih, kar pomeni proizvodnjo boljših kvalitet nasproti planu. Indijska ruda, nekovinski dodatki in dobropisi izkazujejo znižanje nasproti planu, predelava pa zvišanje stroškov nasproti planu.

Skupno znaša razlika med stroški proizvodnje in planom 1.108.209,62 N din zvišanja, knjižna razlika med stroški proizvodnje in med vrednostjo proizvodnje pa znaša 215.699,52 N din zvišanja. To knjižno zvišanje ne bi smelo nastopiti zaradi proizvodnje boljših kvalitet nastopi pa zaradi nizke proizvodnje po količini in zaradi visokih cen za staro in legirano železo.

Siva livarna je planirala 2.723,5 ton in dosegla 2 milijona 607.503 kg. Kot razliko med planom in stroški proizvodnje je dosegla siva livarna znižanje 265.823,62 N din, knjižna razlika med

stroški in vrednostjo proizvodnje pa znaša 319.163,54 N din in pomeni proizvodnjo boljše kvalitete nasproti planu.

Jeklolivarna je planirala 372 ton in dosegla 397.910 kg. Razlika med stroški proizvodnje in planom znaša 132 tisoč 330,87 N din znižanja, razlika med stroški in vrednostjo proizvodnje pa 115 tisoč 385,11 N din znižanja, kar pomeni slabšo kvaliteto proizvodnje nasproti planu.

Kovinolivarna: plan 45 ton, doseženo 63.605 kg. Kovinolivarna je dosegla kot razliko med stroški proizvodnje in planom 99.822,22 N din znižanja, knjižno pa 334 tisoč 737,45 N din znižanja zaradi dobrega kvalitetnega asortimenta in porabe odpadnega bakra.

Tudi modelna mizarna izkazuje v četrtletju znižanje 40.865,17 N din, medtem ko je dosegla električna peč livarne zaradi nizke proizvodnje zvišanje 31.465,84 N din.

Samotarna je planirala 5.446 ton in dosegla 5.731,3 ton.

plavž znižanje
martinarna — znižanje
elektropeč — zvišanje
livarna — znižanje
samotarna — znižanje
skupno znižanje

Visoko znižanje je pri plavžu opravičljivo z majhno porabo koksa, pri ostalih

obratih pa s premikom v tone. Samotarna izkazuje med planom in stroški proizvodnje zvišanje 9.060,36 N din; razlika med stroški in vrednostjo proizvodnje pa znaša 27.632,02 N din znižanja, ki gre na račun dobropisa za odpadke.

Zvišanje — znižanje skupa o po obratih:

2.092.000,72 N din
1.132.315,95 N din
142.544,04 N din
778.685,43 N din
27.632,02 N din
3.888.090,06 N din

bolj kvalitetno proizvodnjo, kar je še posebno razveseljivo.

L.

Poškodbe pri delu

V TALILNICAH PLAVŽ

Fadil Kantarevič, koksar, si je z vrati bagerja močno poškodoval drugi in tretji prst leve roke.

Zdravko Malič, pečni delavec, je razkladal apnenec oziroma ravnal košaro in si pri tem s kamnom poškodoval prvi prst na desni roki. Ibrahim Zeka, koksar, je padel z voza, ki vozi košare na plavž in si poškodoval nogo in glavo.

MARTINARNA

Zečir Velič, jamski pomočnik, je delal v livni jami. Ker so se mu vnele hlače, je dobil opekline na nogi.

Ivan Dragičević, pomočnik talilca, je ravnal staro železo pred SM pečjo. Pri tem mu je kos železa poškodoval desno nogo.

Husnija Suljanović, jamski pomočnik, si je izvinil levo nogo pri prenašanju lunke-rita.

Ivan Sešek, pomočnik talilca, je potegnil tulec iz ter-

moelementa in se pri tem opeknel na podlaket leve roke.

Stefan Črnko, jamski pomočnik, je polival za SM pečjo vroč magnezit in ga je pri tem para opekla po obrazu.

Hase Borić, pomočnik čistilca preboda, je nakladal ingote na vozove, ker mu je spodletelo, je padel na koki- le v livni jami in si poškodoval hrbet.

Milan Hladnik, talilec, je izpihoval dno peči. Ker je tekoče jeklo brizgalo, se mu je vnela podloga azbestne obleke in ga opekla po levi strani hrbita.

ELEKTRO PEČ

Igor Kelvišar, pomočnik talilca, je zapenjal lijak. Ker je prepozno odmaknil roko, mu je veriga pritisnila drugi prst na desni roki.

Sahib Ključanin, jamski pomočnik, je z železnim drogom čistil ponovco in pri tem stal na robu ponovce. Med delom je uporabljal

žerjav, da bi iztrgal ostanke železa v ponovci. Izgubil je ravnotežje in padel s ponovce na podest livne jame ter si poškodoval glavo.

LIVARNE

Zvonko Horvat, pomožni delavec, je potiskal voziček v dvigalo. Pri tem je padel z vozička kos železa in mu poškodoval palec na levi nogi.

Janko Trpin, kalupar-livar, je z žerjavom zapenjal železne plošče. Pri tem so plošče zanihale in mu poškodovale gleženj leve noge.

Božo Pančur

ZAHVALA

Ob mnogo prezgodnji izgubi mojega ljubega moža, očeta, brata, strica in deda

VIKTORJA ZUPANČIČA

se iskreno zahvaljujemo dr. Čehu za zdravljenje, kolektiv CPD, prodajnega oddelka in jeklovleka za pomoč in venco, železarni za prevoz svojcev z osebnim avtomobilom, javniški pevci in jeseniški godbi, gasilcem s Koroške Bele in Jesenic za častno stražo in spremstvo, govornikom za poslovilne besede, vaščanom in sosedom za vso pomoč in venec, tovarni »Veriga« Lesce za venec in pismeno sočlaj, tovarni »Plamen« Kropa za udeležbo na njegovi zadnji poti in vsem, ki ste ga obiskali na domu ter spremlili v prerani grob.

Zalujoči: žena Fani, sin Lado, hčerka Vikica z možem in sinčkom, družina Zupančič, Udir, Hodnik in Mohorič.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektro delavnice se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč.

Silvo Derganc

namesto prvomajske čestitke?

o njih je govora tudi v »Tovarišu«, dovoli vprašanje. Ali nisi še bral, da je gostinstvo tudi gospodarska panoga, da vino iz Jugoslavije izvažamo, da smo iz gospodarskih razlogov uvozili vino iz Španije, da se del občin- ske takse na alkoholne pijače uporabi za razvoj športa in kulture v občini, da je v vsakem športnem in kulturnem objektu najprej izdelano gostišče — bife. Ali je po vsem tem še možno kar povprek napadati alkoholizem, ali točneje, vsakogar, ki si upa popiti alkoholno pijačo?

»Predlagam, da vprašamo pristojne organe v skupščini občine, če je res na Jesenicah največji problem prostitucija in alkoholizem. Če je res kar naenkrat vse to zameglilo pereče stanovanjsko vprašanje, neurejen vodovod, kanalizacijo, izgradnjo šol in drugo.«

Tak pogovor bi lahko poslušal kjerkoli na Jesenicah, v Kazini, ali drugem gostinskem lokalu, lahko tudi v kakšnem bifeju kulturne

ustanove. Delovni ljudje so se vedno zbirali in se zbirajo in to obeh vrst: »pametni in neumni«!

»Kam pa meriš s tistimi neumnimi?«

»V prvomajski številki »Pavlihe« so zapisali, da moraš imeti za delo v jeseniški martinarni dva pogoja: da si močan in neumen. Če je ta njihova ugotovitev točna, bi morali vse martinarje poslati na psihiatrični pregled, s tem pa bi prišli v navzkrižje z drugo ugotovitvijo istega avtorja, ko se čudi, zakaj so enega delavca poslali v smislu zdravstvene preventive« na specialni pregled. Po vsem tem pa bi se človek celo vprašal, kdo ima bolj trdo glavo ali martinar, ki ni čutil, da mu je padla opeka na glavo (v isti številki »Pavlihe«), ali tisti, ki je te stvari odkril?

Martinarji se upravičeno vprašujejo, če so morda »neumni« zato, ker trdo delajo, da bi ustvarili čim več jekla, saj je od njihovega dela od-

visen ne le njihov osebni dohodek, ampak gre del njihovega dohodka tudi tistim, ki so zaposleni v subvencioniranih službah, med katere spadajo tudi časopisi.

Če so jeseniški martinarji in železarji za letošnji 1. maj dobili od slovenskih tednikov ramesto običajnih čestitk, iskrenih čestitk za njihove delovne uspehe, le grenki pelin, jih to v njihovem delovnem letu gotovo ne bo zmotilo. Ne bodo krenili s poti, ki so si jo zelo umno postavili že njihovi očetje in dedje, saj je sedanja rekonstrukcija železarne prav gotovo plod njihovega vestnega dela in naporov za modernizacijo proizvodnje, ki jo bodo vodili njihovi šolani sinovi.

Lepo vreme v vseh prazničnih dnevih je razpoložilo jeseniške železarje, ki so si v naravi nabrali moči, da bodo lahko z delom odgovorili vsem, ki površno in pristransko ocenjujejo njihove napore, uspehe in težave.

— ko

Človek in delo OLAJŠAJMO DELO! Izvolili so nove organe

Seja DS DE valjarne 2400

Znižanje bolniške odsotnosti, ki bi imelo gotovo svoj vpliv na povečanje standarda in ki ga predvideva akcijski program železarne, obstoja še vedno bolj v besedah kot v dejanjih.

Zakaj?

Medtem, ko so predlagatelji akcijskega programa na drugih njegovih toriščih postavili ne zgolj cilj, temveč nakazali tudi pot, po katerih je cilj mogoče doseči, se na tem področju vsak po svoje prebija do cilja. Še huje. Resnega, sistematičnega dela, ki bi tu obetalo trajen uspeh, pravzaprav ni.

Kampanjski valovi pa radi zapustijo za seboj prazne bregove — kakor bi se bilo že mogoče naučiti iz dosedanjih izkušenj.

Najmanjšega dvoma ni, da je narava dela v železarstvu taka, da moramo računati s težavnimi delovnimi pogoji, s škodljivimi vplivi in z velikimi obremenitvami delovnega človeka, ki se ne kažejo samo z znatno obolevnostjo, temveč tudi z invalidnostjo, včasih celo s prerano smrtjo. Predaleč bi vodilo, če bi skušali vsaj skopo orisati vse činitele, ki vodijo v bolezensko odsotnost, ne glede na to, da vseh morebiti niti ne poznamo in da bi se katerega branili priznati. Izberimo si eno področje in premislimo, kje bi utegnile biti rešitve.

Sodelavci železarne, vključno gostinske enote Železar, so v preteklem letu болоvali 11.333 krat, pri čemer je bilo izgubljenih 161.750 delovnih dni.

Eno od pomembnih postavk v gornjem seštevku predstavljajo obolenja kosti, sklepov in mišic: 1049 болоvanj s 17.710 izgubljenimi dnevi, kar v skupnem številu izgubljenih dni predstavlja skoraj 11%. Če poskušamo gornje številke preračunati v dinarje, upoštevajoč pri tem za nadomestovanje potrebne in dražje plačane nadure, lahko vsaj približno ocenimo škodo, ki jo trpita tako kolektiv kot vsak njegov član zaradi te skupine bolezni.

Kako nastaja ta skupina bolezni kosti, sklepov in mišic?

Poleg prirojene nagnjenosti k bolezni delujeta predvsem dve skupini činiteljev. Prva vključuje nagle temperaturne spremembe, ki jim je delavec izpostavljen, ali pa močno ogrevanje telesa z ene in ohlajevanje z druge strani. V drugo skupino činiteljev štejemo vse tisto, kar preobremenjuje kosti, sklepe in mišice: dviganje težkih bremen, stalno prinogibanje, delo v prisilni držaji ali na stroju, ki ni prilagojen človeku, stanje na omejenem prostoru, brez možnosti napraviti nekaj korakov, hiter tempo dela itd.

Vseh teh kvarnih činiteljev ni moč odpraviti, nekatere pa bi ob ne prevelikih stroških lahko zmanjšali do neškodljive meje.

Vzemimo za primer prepih. Martinariji povedo, da so vrata na zahodni strani stavbe tudi pozimi marsikdaj več odprta kot zaprta. Prepiha ne manjka v nobenem vročem obratu, skoraj v slehernem obratu manjka nekaj deset in ali celo stotin okenskih šip, pokvarjena vrata prihajajo pri popravilih nazadnje na vrsto. Vse to bo treba urediti, če bomo hoteli znižati bolezensko odsotnost. Vzdrževalne službe se bodo morale lotiti tudi takih navideznih malenkosti, urediti bo treba zapiranje vrat, bodisi s tehnično ali organizacijsko rešitvijo.

O dviganju težkih bremen si je v nekaterih obratih železarne brž mogoče ustvariti žalostno sliko. Če opis delovnega mesta in norma zahtevata, da delavec v osmih urah sam preloži nekaj ton materiala, bi moralo biti organizatorjem proizvodnje očitno, da je treba pri neizbrani zasedbi takih delovnih mest računati z visokim številom болоvanj. Poskrbeti bi bilo treba za izboljšave, saj včasih že škripec in vzvod olajšata delo, kar se

pokaže tako na proizvodnosti kot na болоvanjih. Mar ne bi delavskemu svetu železarne kazalo razpisati nagrad za take izboljšave? Verjetno bi se obrestovalo.

Nepotrebnega stanja na delovnem mestu ves čas dneve v železarni ni tako malo. Nekateri delavci si pač pomagajo tako, da zaključijo z delom, ko je norma dosežena ali nekoliko presežena, čeprav bi do poteka delovnega časa še lahko proizvajali — če bi ne bili utrujeni. Tej utrujenosti, ki se nakopičena v tednih in mesecih prelevi v болоvanje, bi se dalo odpomoči marsikje z majhnimi preureditvami delovnih mest, da bi bilo omogočeno vsaj delno sedenje. Izkušnje drugod to potrjujejo. Podobno velja za prisilne drže telesa.

Teh nekaj misli more biti kvečjemu seme za načrtno izboljševanje delovnih pogojev. Dela je veliko, za leta. Resnica pa je, da večina jeseniških železarjev dela v težkih delovnih pogojih in da povečane proizvodnje in manjšega števila болоvanj ne bo moč doseči zgolj s hitrejšim, daljšim, bolj discipliniranim in napornejšim delom.

Dr. Franc Trampuš

22. redne seje DS DE valjarne 2400, ki je bila 13. maja, so se udeležili tudi člani DS DE, ki so bili izvoljeni na volitvah 23. aprila. Za novega predsednika DS DE so izvolili Vinka Langa, za podpredsednika pa Martina Žvaba. Izvolili so še nove člane kadrovske komisije, in sicer Ivana Kambiča za predsednika ter člane Vinka Praprotnika, Daniela Črva, Marksa Zupana in Tilko Udir. Tej komisiji so naročili, da do prihodnje seje delavskega sveta pripravi gradivo za disciplinsko, HTV in strokovno kadrovske komisije.

Precej pozornosti so na seji delavskega sveta posvetili tudi delovnemu mestu »prenašalec prob«. S tem v zvezi so sprejeli dva sklepa. Prenašalcu prob ne bodo več odobrili pavšalnih nadur tako kot doslej. Tudi tarifne postavke ne bodo spremenili, ker je DS DE že na eni prejšnjih sej sprejel sklep, da tarifnih postavk ne bodo popravljali. V kolikor bo nadurno delo le potrebno, bodo nadure priznali, odgovornost za prevzemne probe, ki jih morajo poslati na OTK s popoldanske in nočne izmene, pa prevzamejo dninski delovodje, medtem ko za prevzem na dopoldanski izmeni

še vedno odgovarja prenašalec prob.

Obratovodja valjarne 2400 je seznanil člane DS s sklepom seje zbora delovne enote, ki pravi, da je treba ustanoviti komisijo, ki bo raziskala možnosti za prehod na skrajšani delovni čas. Za predsednika te komisije so predlagali inž. Boža Barteljna, za člane pa Vlada Kostiča, Vinka Peternelja, Vinka Praprotnika, Franca Radlja in Rada Deniča. Razen tega je obratovodja seznanil člane DS še s sklepi, sprejetimi na sejah DS in UO železarne.

Tako kot na prejšnjih sejah so tudi tokrat obravnavali problematiko valjarne 2400 v zadnjem obdobju in dosežene uspehe pri proizvodnji.

Tov. Črv je obširneje obrazložil predlog delitve sredstev od izvozne pločevine. Sredstva so namenjena predvsem članom kolektiva, ki so dodatno obremenjeni s pločevino, namenjeno za izvoz. Zato so sprejeli ustrezen sklep, da bodo ta sredstva razdeljevali tako, da bodo stimulirali to dodatno delo. —or

Rešitev križanke iz prejšnje številke

Vod.: 1. streha, 7. oprava, 13. prolog, 14. Taivan, 15. radič, 16. okno, 17. L(ojze) K(rakar), 18. AMI, 19. Evgen, 21. rja, 22. vino, 24. Al, 25. oljar, 27. A(nton) Č(ehov), 28. mazač, 31. Sava, 32. neresen, 34. ven, 35. Natal, 36. Šobec, 38. Sam, 39. Kitajec, 41. tren, 43. nariv, 44. da, 46. Akron, 48. ne, 49. klin, 51. Noe, 52. opeka, 55. lok, 56. I(vo) M(inati), 57. svak, 58. Avala, 60. Cankar, 62. trener, 63. antika, 64. melona.

Iz tehničnih razlogov bomo prispevek »Metalurgija v sovjetski Ukrajini« nadaljevali v prihodnji številki.

Tretja izredna seja elektrotehničnega društva

V četrtek, 12. maja je bila izredna seja našega elektrotehničnega društva, ki so se je udeležili zastopniki Elektrotehnične zveze Slovenije — predsednik univ. prof. inž. Grudn, inž. Slapšak in tov. Chvatal in zastopnik ObDIT inž. Jezeršek.

Prvemu in dolgoletnemu predsedniku tov. Slavku Tumi je bila ob tej priložnosti podeljena diploma zaslužnega člana EZS. S tem je do-

bilo društvo in vsi aktivni člani priznanje za neumorno, in nesebično delo.

Razvila se je tudi razprava v nevezani besedi o problemih društva v zvezi s sodelovanjem z različnimi upravnimi organi in zavodi, katerim skuša nuditi društvo strokovno pomoč. V nadaljevanju smo govorili o sodelovanju mlajših strokovnjakov in o prihodnjem programu društva, predvsem na

področju strokovnega izpopolnjevanja. V splošnem smo ugotovili, da je vzrok nezanimanju mlajših za razne strokovne posvete, predavanja v premajhni lastni odgovornosti posameznikov na delovnih mestih. Pri takem načinu seveda ne čuti potrebe po nadaljnjem strokovnem izpopolnjevanju. Na tej izredni seji se je pokazala trdna povezanost in sodelovanje društva z EZS.

Slikar iz Doberdoba je razstavljaj

Razstava italijanskega slikarja Moreva Renza iz Doberdoba je bila odprta 30. aprila po programu DOLIKA za tekoče leto 1966 in po naknadni dostavi še petih del podaljšana do 15. maja.

V kratkem življenjepisu, ki ga prinaša razstavi katalog, smo zasledili stavke. »Riše v glavnem v olju«. In res so njegova dela risana s čopičem v oljni barvi. S samim slikanjem ima Renzo kaj malo opravka. Portret Kennedyja, protestantske cerkev, panorama in morda še kaj, so dela pretežno slikana, vsa ostala so seveda tudi slike, vendar podane v svojstveni fakturi, to je načinu izraza, ki si ga more privoščiti le slikar, ki je tudi dober risar.

Niti v kompoziciji in barvi, niti v figuraliki ni občutiti prisiljene zadržanosti, po-

vsod vehementen zamah brez preračunanih potez, ki jih rahel pečat nenaštudiranosti ne moti.

Rjavi, zelenkasti, modrikasti, rdečkasti, oranžasti in olivni barvni otenki so zastrti in nečisti (izjema »odsev«). Drzno plasirane konture (Vietnam, smrt, jazz, taborišča in dr.) dajejo prikazom dojemljivih arhitektonskih in pejsajskih motivov, prikazom vizionarnosti, mistike in grozljivosti nevsiljivo pripovedno moč ustvarjalčevega zdaj tihega šepeta, zdaj krika občutene usodne stvarnosti, od včeraj v ju-

trišnji dan človeštvu grozeče katastrofe.

Mnogi, ki so si ogledali to razstavo, so se vračali k posameznim eksponatom, postajali, odšli in se zopet vračali. Naš delovni človek, ki že nekaj let pridobiva na razgledanosti v širokem svetu likovne umetnosti na rednih mesečnih razstavah, je na tej razstavi doživel novo srečanje z deli globoko zajete motivike in doživetij človeštva v toku prestanih, trajajočih in pretečih tragedij.

Moreu je človek, ki mu daje kruh delo obrtnika. Morda je prav v tem pogojeno njegovo silno hotenje po ustvarjanju, po uveljavi moči svojih talenta. In to mu tu-

di ne dovoli trošiti čas v škodo spontano porajajočega se emocionalnega razpoloženja, ki je zakladnica izvirenega ustvarjalnega navdih.

Pri nas na Jesenicah je razstavljaj prvič samostojno. Na vseh njegovih dosedanjih kolektivnih razstavah od Tržiča (Italija) pa do Rima je bil deležen mnogih priznanj in nagrad v toliki meri, da ga moremo smatrati kot priznanega umetnika v širokem pomenu te besede. Za nas je bila ta razstava vsekakor redkost tako po poreklu, kakor tudi po svojstvenosti avtorja in njegovih del.

Na vseh nadaljnjih razstavah pri nas mu želimo čim več pozornosti in zaslužnega priznanja. J. Č.

Prihodi vlakov na Jesenice

Vrsta vlaka	štev.	iz smeri	prihod	opomba
potniški	EV 930	Ljubljana	0.12	
ekspresni	CM	Istanbul	1.40	Istanbul ekspres
ekspresni	AD	Atene	2.12	Hellas ekspres
brzi	109	München	2.08	Vozi ob nedeljah od 29. V. do 18. IX.
ekspresni	115	München	3.02	Istanbul ekspres
ekspresni	159	Dortmund	3.32	Hellas ekspres
potniški	EV 912	Ljubljana	5.24	
potniški	913	Nova Gorica	5.28	
ekspresni	BM	Atene	5.34	Tauern Orient ekspres
brzi	141	München	5.53	Jugoslavija ekspres
potniški	L 923	Podbrdo	7.51	Vozi ob delavnikih od 22. 5. do 20. 6. in od 5. 9. dalje
potniški	EV 914	Ljubljana	7.54	
potniški	4713	Villach	8.53	
potniški	915	Nova Gorica	9.58	
potniški	EV 910	Ljubljana	10.22	
brzi	BT	Split	12.06	Tauern ekspres
brzi	108	Rijeka	13.04	Vozi ob nedeljah od 29. V. do 18. IX.
potniški	917	Nova Gorica	13.29	
brzi	147	London	13.35	Dalmacija ekspres vozi od 22. V. do 24. IX.
potniški	EV 916	Ljubljana	15.50	
brzi	RL	Rijeka	15.21	Dalmacija ekspres vozi od 22. V. do 24. IX.
potniški	EV 918	Ljubljana	15.59	
brzi	101	London	16.50	Tauern ekspres
potniški	919	Nova Gorica	17.13	
potniški	EV 920	Ljubljana	17.47	
potniški	4723	Villach	20.30	
potniški	EV 922	Ljubljana	21.31	
potniški	921	Nova Gorica	21.40	
ekspresni	103	München	22.30	Tauern Orient ekspres
brzi	2	Beograd	23.31	Jugoslavija ekspres

Odhodi vlakov z Jesenic

Vrsta vlaka	štev.	za smer	odhod	opomba
brzi	140	München	0.00	Jugoslavija ekspres
ekspresni	114	München	2.20	Istanbul ekspres
brzi	901	Rijeka	2.38	Vozi ob nedeljah od 29. V. do 18. IX.
ekspresni	158	Dortmund	3.04	Hellas ekspres
ekspresni	MC	Istanbul	3.38	Istanbul ekspres
ekspresni	DA	Atene	4.00	Hellas ekspres
potniški	EV 911	Ljubljana	5.04	
potniški	L 922	Podbrdo	5.54	Vozi ob delavnikih od 22. 5. — 20. 6. in od 5. 9. dalje
potniški	4712	Villach	5.55	
ekspresni	102	München	6.10	Tauern Orient ekspres
potniški	EV 913	Ljubljana	6.14	
potniški	912	Nova Gorica	6.20	
brzi	1	Beograd	6.33	Jugoslavija ekspres
potniški	EV 909	Ljubljana	7.58	
potniški	914	Boh. Bistrica	8.14	Vozi ob nedeljah in praznikih od 22. 5. — 26. 9.
potniški	EV 915	Ljubljana	10.32	
potniški	926	Nova Gorica	11.06	
brzi	100	London	12.55	Tauern ekspres
brzi	108	München	13.40	Vozi ob nedeljah od 29. V. do 18. IX.
brzi	LR	Rijeka	14.04	Dalmacija ekspres, vozi od 22. 5. — 24. 9.
potniški	916	Nova Gorica	14.18	
potniški	EV 917	Ljubljana	14.22	
brzi	146	London	16.02	Dalmacija ekspres vozi od 22. 5. — 24. 9.
potniški	EV 929	Ljubljana	16.26	
brzi	TB	Split	17.13	Tauern ekspres
potniški	EV 919	Ljubljana	18.06	
potniški	918	Nova Gorica	18.20	
potniški	4722	Villach	19.30	
potniški	EV 921	Ljubljana	22.20	
potniški	920	Podbrdo	22.25	
ekspresni	MB	Atene	23.10	Tauern Orient ekspres

Nov vozni red

V nedeljo, 22. maja, bo pričel veljati na naših železnicah in tudi drugod po Evropi, nov vozni red. Od 22. maja naprej bo na progi Jesenice — Ljubljana vozil nov par potniških vlakov, ki bo odpeljal z Jesenic ob 16.26 uri in se vračal na Jesenice ob 0.12 uri. Omenjeni vlak je vozil tudi pred leti in smo ga poznali pod imenom »lumpar«. Ostali potniški vlaki bodo vozili kot doslej, omenimo naj le, da klasičnih garnitur za potniške vlake ne bo več in bodo vsi elektromotorni.

Tudi na železniški progi Jesenice — Nova Gorica ne bo bistvenih sprememb. Le ob nedeljah bo od 26. septembra vozil vlak, ki bo od-

hajal z Jesenic ob 8.14 uri in bo vozil do Bohinjske Bistrice. Ker je vlak, ki bo odhajal z Jesenic ob 5.54 uri do Podbrda in se vračal ob 8. uri na Jesenice, izrazito šolski vlak, ne bo vozil ob nedeljah in med počitnicami.

Od 23. aprila naprej, so spet v veljavi nedeljske povratne karte, ki jih potniki lahko dobijo za vse vrste vlakov in za neomejene razdalje. Potovanje s povratno karto se lahko začne v soboto ob 0.01, končano pa mora biti v nedeljo ob 24. uri. Za povratek veljajo nedeljske karte od nedelje, potovanje pa mora biti zaključeno v ponedeljek ob 12. uri.

Franc Jerala

Maks Zupan med uspešnimi novatorji



V cevarni so na starih strojih začeli izdelovati namesto varjenih cevi najrazličnejše kotne profile (o tem smo že poročali), pri tem pa so nastale nove in precejšnje težave. Obrat je nujno potreboval ročne škarje za rezanje hladno oblikovanih kotnih profilov na potrebne dimenzije. Take škarje bi morali naročiti za drag denar v inozemstvu in še dobavni rok je precej dolg. V cevarni so te profile razrezovali z acetilenskim plamenom, kar je zelo zamudno in ne-kvalitetno. Tudi kupci niso bili zadovoljni s tem načinom, delo pa je bilo poleg tega nevarno, drago in težko.

Tega problema se je lotil Maks Zupan, delovodja vzdrževalcev v cevarni. Po lastni zamisli je izdelal posebne ročne škarje, ki so se zelo

dobro obnesle. Delo pri razrezovanju vseh mogočih hladno oblikovanih kotnih profilov je sedaj enostavno, hitro in kvalitetno.

Žal ni mogoče ugotoviti letnega prihranka, pač pa lahko ugotovimo koristi, ki so po izjavah obratovodstva in vseh zaposlenih zelo pomembne. Posebno važno je, da je tov. Maks Zupan s svojim izdelkom omogočil redno in nemoteno proizvodnjo vseh hladno oblikovanih profilov, poleg tega pa so povečali, odkar uporabljajo te škarje, izplen od 96 na 98 odstotkov.

Nova naprava je nameščena na pomični voziček stroja za oblikovanje. Avtorju iskreno čestitamo k doseženemu uspehu in želimo, da bi imel čimveč posnemalcev.

Žuro

Štafeta mladosti z vrha Triglava na poti sko

Pot se je začela na Triglavu

Tudi letos smo v počastitev 74. rojstnega dne maršala Tita izvedli štafeto z vrha Triglava. Jeseniški in mojstranski alpinisti si štejejo v čast in prijetno dolžnost, da leto za letom sodelujemo pri tradicionalni štafeti z najvišje gore naše domovine.

Planinska zveza Slovenije je organizirala letos štafeto na relaciji Triglav — Krma — Mojstrana — Jesenice — Javornik — Valvazorjev dom — Dobrava — Vintgar — Bled — Radovljica — Begunje — Tržič — Kropa — Dražgoše — Potok — Črni vrh — Cerkno, kjer se pri-

ključu zvezni štafeti. Ponosni smo bili, da so izbrali prav najtežji del proge jeseniškim in mojstranskim alpinistom in mladincem. Pridružili pa so se nam še Martuljčani, Javorčani, Bohinjci in Kranjčani.

V četrtek, 12. maja, smo v različnih smereh prispeli do Kredarice. Nekateri iz doline Vrata čez Prag, dve navezi po slovenski smeri v severni steni Triglava, drugi iz doline Krme preko Bohinjskih vrat in Velega polja, ali preko Apnenice in Staničevega doma — dva celo iz Bohinja preko Voj in Velega polja — nekateri s smučmi, drugi brez. Zvečer nas je bilo zbranih vseh trideset udeležencev, v topli jedilnici doma na Kredarici, kjer je za dobro počutje poskrbel naš dober znanec z gora — prvoborec Stane Kernik. V prijetnem kramljanju je minil večer. Zunaj pa je močan veter divjal in tulil preko zasneženih, poledenelih grebenov.

Petek, 13. maja. Rana ura, zlata ura! Vstali smo že ob treh zjutraj. Dve jurišni navezi sta se pred svitom začeli utirati gaz za ostale. Ob štirih so že plezale ostale naveze druga za drugo po zasneženem grebenu, na katerem nam je močan sever nosil v obraz ledene iveri, da nam je pohajal dih. Toda ne bi bili alpinisti, če bi klonili. Še pred šesto uro zjutraj smo stali na od sonca osvetljenem vrhu Triglava, kjer se je videla iz snega le streha Aljaževega stolpa.

Majhna slovesnost! V vetru sta zavihrali planinska in slovenska zastava. Zastopnik Planinske zveze Slovenije je nato izročil petnajstletnemu Martuljčanu Omanu štafetno palico z najlepšimi željami in čestitkami maršalu.



Na vrhu Triglava je začela štafeta pot

Jože je prebral še vsebino pisma — in štafeta je krenila na pot. Nasmejanih obrazov so se spet vrnile naveze nazaj na Kredarico. Odtod so nekateri smučali preko zasneženih vesin očaka Triglava nazaj v dolino Krme, drugi so se vračali peš. Na zeleni cvetoči planoti Zasipske planine, kjer je Kovinarska koča, so mojstranski

alpinisti s štafetno palico prenočili in naslednje jutro nadaljevali pot proti Mojstrani.

Lepo gorsko doživetje je za nami. Tovarišu Titu pa iskreno želimo vsi planinci in alpinisti z Gorenjske, predvsem pa iz železarskih Jesenic — še na mnoga leta!

Janez Krušič

Sprejem štafete na Jesenicah

V soboto dopoldan je mladinska štafeta prispela s Triglava na Jesenice. Malo pred 10. uro se je zbralo pred gledališčem »Toneta Čufarja« veliko šolske mladine, ki so nestrpnost pričakovali štafeto. Štafetno palico je sprejel predsednik Zveze mladine Slovenije občine Jesenice Marjan Žitnik. Po krajšem govoru so prebrali vsebino pozdravnega pisma, za tem pa so godba na pihala DPD Svobode Tone Čufar,

recitatorji in mladinski mešani zbor izvedli krajši kulturni program. Najprej so bili na vrsti recitatorji, za ključek pa so mladi pevci skupaj z godbo zapeli »Pesem o Titu« in »Lepo je v naši domovini biti mlad«.

Štafetno palico so prejeli novi mladinci, mladinke in pionirji, ki so jo ponesli naprej skozi kraje naše lepe Gorenjske do Cerknega, kjer se je pridružila zvezni štafeti.

Šola za združuje, po I. razred.

V šolskem odseda ambul

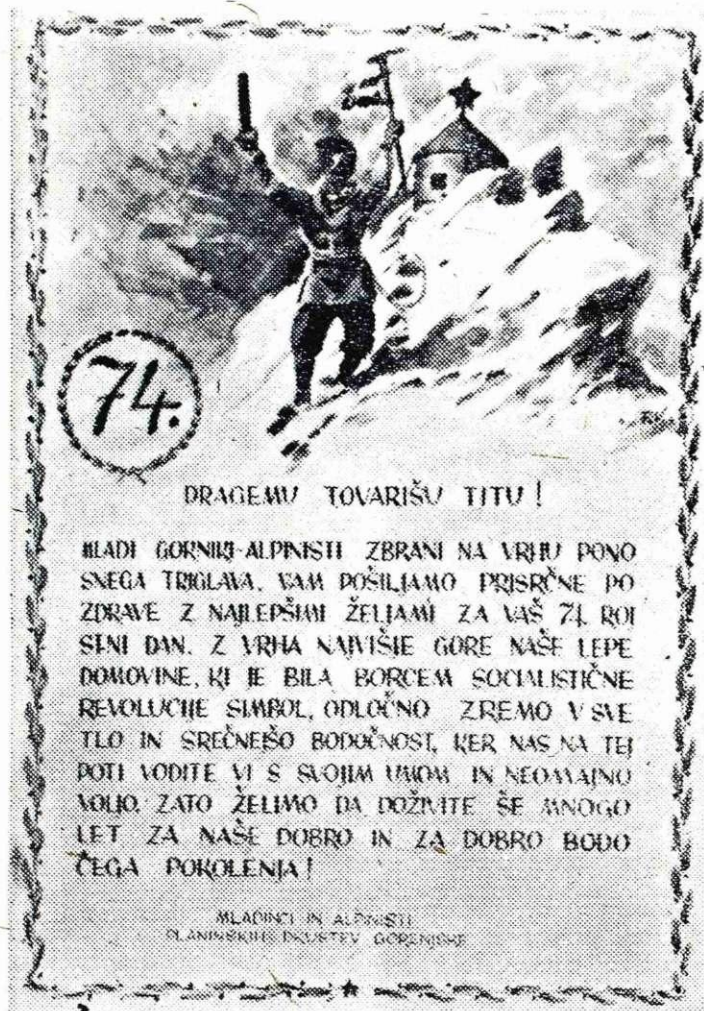
Pgoji za s ka, ustrezno ; zdraviškem p

Kandidati DZS 1,20) kol 19. jnja 196 šolski spričev potnilo o vz

Srejemni (sno osemlet 20. jnja 196 šla nima



Štafetpalica s



DRAGEMU TOVARIŠU TITU!

MLADI GORNJIŠKI ALPINISTI ZBRANI NA VRHU PONO SNEGA TRIGLAVA, VAM POŠILJAMO PRISRČNE POZDRAVE Z NAJLEPŠIMI ŽELJAMI ZA VAŠ 74. ROJSTNI DAN. Z VRHA NAJVIŠJE GORE NAŠE LEPE DOMOVINE, KI JE BILA BORCEM SOCIALISTIČNE REVOLUCIJE SIMBOL, ODLOČNO ZREMO V SVETLO IN SREČNEŠO BUDOČNOST, KER NAS NA TEJ POTI VODITE VI S SVOJIM UNOM IN NEOMAINO VOLJO. ZATO ŽELIMO DA DOŽIVITE ŠE ANOGO LET ZA NAŠE DOBRO IN ZA DOBRO BODO ČEGA POKOLENJA!

MLADINCI IN ALPINISTI PLANINSKIH KROVTEV GORENJSKE

Pozdravno pismo tov. Titu za 74. rojstni dan



34. nadaljevanje

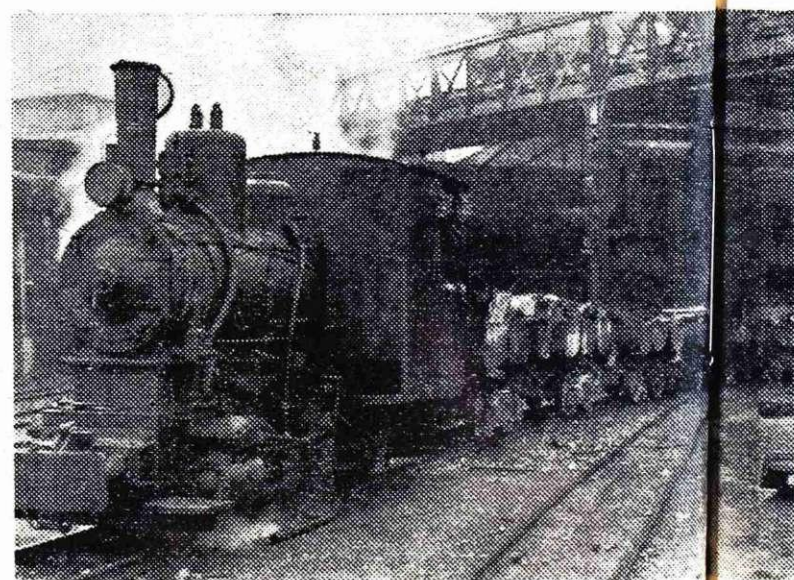
Peter: Prav gotovo pa imate tudi razne naprave za razkladanje in nakladanje surovin in izdelkov?

Oče: Seveda, vsaka železarna ima tudi naprave za razkladanje in nakladanje, poleg tega pa tudi za prevažanje po različnih obratih. Mislim predvsem različne mehanske razkladalne naprave kot so grabilci in mehanske lopate za prekladanje razsutega materiala, na primer železne rude in podobno ter viličarje za prevažanje drugih materialov po sami železarni. Na kratko rečeno: promet v železarnah mora biti dobro organiziran in opremljen s potrebnimi stroji in napravami, da lahko svoje naloge opravi čim boljše in čim ceneje. Brez tega bi bilo obratovanje vseh proizvodnih, pa tudi ostalih obratov nemogoče.

Peter: Železarna mora rabiti velike količine električne energije. Kako je z njeno dobavo?

Oče: Res potrebuje železarna zelo velike količine električne energije, ker sicer obratovanje raznih naprav ne bi bilo mogoče. Dobavljajo jo podjetja za razdeljevanje električne energije iz omrežja, v manjši meri

pa jo lahko proizvaja tudi sama, če ima odgovarjajočo električno centralo. Vendar poleg električne energije potrebuje železarna še velike količine goriva v tekočem ali oziroma v plinastem stanju, če koks izvzameva. Tudi to gorivo, če je v tekočem stanju, torej mazut, je treba prepeljati v železarno z vagoni cisternami in ga tam vskladiščiti v velikih rezervoarjih. Plinasto gorivo proizvaja železarna delno sama, če ima koksarno in plavže ali plinske generatorje, za katere pa več, da jih je danes vedno manj, ker so zastareli. Lahko pa dobi plinasto gorivo od drugod preko odgovarjajočih plinovodov. Poleg tega potrebujemo v železarni še kisik, ki ga proizvajamo v posebni napravi ter plin za avtogensko rezanje starega železa ter plamensko varjenje. Znano ti je tudi, da moramo različne železarske peči pa tudi nekatere druge naprave močno hladiti z vodo, zato je treba to hladilno vodo preskrbeti in po potrebi tudi očistiti v posebnih napravah. Za vse, kar kar sem ti povedal v zvezi z energijo in ostalimi plini ter vodo, potrebujemo v železarni odgovarjajoče naprave in seveda tudi stro-



Ozko tirna lokomotiva — važno prometno sredstvo v naši železarni

kovnjake, ki te naprave upravljajo in vodijo. Tudi brez teh naprav in raznih vrst energije bi bilo obratovanje železarne nemogoče.

Peter: Iz vsega, kar mi pove mi je sedaj jasno, da za normalno obratovanje železarne potreba tudi, da proizvodne naprave do

skozi Jesenice

RAZPIS

Šola za zdravstvene delavce Jesenice, Titova 113, izpisuje, po sklepu zbora delovne skupnosti, vpis v razred.

V šolskem letu 1966/67 bomo sprejeli v prvi razred šolske ambulantno-bolnične smeri 30 učenk in učencev.

Pogoji za sprejem so: uspešno dokončana osemletna, ustrezno zdravstveno stanje, ki bo preverjeno na travniškem pregledu in ga organizira šola.

Kandidati vložijo prošnjo za sprejem (na obrazcu ZS 120) kolkovano s 0,50 N din na upravi šole do 2. junija 1966. Prošnji priložijo: rojstni list, zadnje oolsko spričevalo, mnenje osnovne šole, življenjepis in otrlo o vzdrževanju ali štipendiji v času šolanja.

Sprejemni izpit iz slovenskega jezika in matematike (sno osemletke) bo za vse prijavljene kandidate dne 10. junija 1966 ob 8. uri.

Šola nima dijaškega doma.



fetn palica se je ustavila na Jesenicah le za kratek čas

MIHA KLINAR ČAS NA BREZCESTJU I. del RAZMAJANI TEMELJI

4. nadaljevanje

Pavel bi se najraje napravil, kakor da ga ni. Toda vrata niso zaklenjena.

»Kdo je?« se napol dvigne, ko se vrata odpro.

»Ich bin,« se pri vratih nekdo oglasi v nemščini.

»Ti?« se začudi, ko po glasu spozna brata, poveljnika tovarniških gasilcev. »Mislil sem, da kora-kaš spodaj s kolajno na prsih.«

»Ne zbadaj,« ostane brat resen. Resnoba mu je prirojena. Lahko pa je tudi domišljavost. Brat se ima še vedno za pripadnika višje meščanske plasti, v katero so se povzpeli predniki v prvi polovici prejšnjega stoletja in iz katere je del njihovih potomcev — v prvem desetletju tega stoletja izpadel. In med temi sta tudi on in brat. Zato se brat zdi Pavlu smešen kljub vsej domišljavi resnoba, ki si jo na deva na obraz. Tudi to ga ne razume, zakaj je svoje mesto, ki ga je imel kot upravnik ekonomije, prepustil drugemu in sprejel mesto plačanega poveljnika poklicne tovarniške gasilske čete. Oficir bi moral biti in ne gasilec, si je večkrat rekel. Ali je poveljnik žandarjev, kakor so mu pravili delavci, ko je pred leti ob stavki poizkušal z gasilskimi brigadami razgnati delavsko zborovanje na prostoru pred gasilskim domom, a se potem zbal.

»Vsaj luč prižgi!« pravi Pavel neprijazno, ker brata že celo leto ni bilo pri njem.

»Ne bom prižgal, ker ne bom dolgo ostal.«

»Sploh se čudim, zakaj si prišel k bratu, ki se je pajdašil z judovsko vlačugo,« je Pavel jedek.

»Si zopet pijan? Smrdi kot v kaki oštariji!«

»Če bi rad pil, imam še požirek konjaka v steklenici!«

»Nisem prišel, da bi se prepirala. Prišel sem zaradi tega, kar se je danes zgodilo.«

»Torej že veš,« ga Pavel ne razume. »Hitro so ti nesli na nos, da me toži trgovec Ponikvar. Mogoče si mi celo prinesel deset tisočakov, saj zaslužiš mnogo bolje kakor jaz. In tudi denar imaš v banki. Lahko bi mi pomagal.«

»Ne razumem te.«

»Me tudi nisi nikoli. V tvojih očeh sem bil vselej garjeva ovca v rodbini.«

»Nikoli ti tega nisem rekel.«

»A mislil si!«

»Tudi drugim niso bile všeč tvoje norčije. Naposled si potomec stare spoštovane rodbine. Lahko bi bil bolj ponosen na svoje ime in poreklo. Nemec si!«

»Ali pa Kropar!«

»Ne žali sebe!«

»Čudno, da tega nisi rekel uredniku tovarniškega glasila, ko je zapisal, da naš slavni rod izvira iz Kroke.«

»In če izvira? Naše ime je nemško!«

»In naši predniki, ki niso hoteli več biti kropski kovači in ki so si znali ne vselej na pošten način pridobiti bogastvo, so iskali žene med Nemkami... Poznam te litanije!«

»Imenuj karkoli! Resnica pa ostane resnica. V stoletju in pol se je v nas izgubila poslednja kaplja kropske krvi!«

»Čudno, da tej tradiciji nisi ostal zvest!«

»Nisem ti, ki si se ponižal pred Judinjo!«

»Menda tudi tvoja žena ni Nemka, marveč hči znane in ugledne slovenske družine. Mar niso njeni bratje znani umetniki? Literatura! Glasba! Narodopisje! Še pred desetletjem si se ponašal s tem, kadar si novim znancem predstavljal svojo ženo.«

»Ne bova se prepirala. Čas je preresen. Usoden...«

»Za svojo usodo vem! Če ne dobim denarja...«

»Denar boš dobil!«

Pavel ne verjame svojemu sluhu.

»Mi ga boš dal ti?«

»Če bo potrebno, bom zadevo uredil jaz. A ti pojdeš že jutri v Nemčijo!«

»V Nemčijo?«

»Morda pridem za teboj tudi jaz. Taka navodila smo prejeli. Ni še ura od tega...«

Pavel ga še vedno ne razume, dokler mu brat ne razloži, da vodstvo Kulturbunda zahteva od svojih članov, da v protest proti oficirskemu početju v Beogradu zapuste Jugoslavijo in se zatečejo pod okrilje Reicha.

»Tako torej? In jaz naj bi šel?«

»Član Kulturbunda si!«

»Bil. Me lani zaradi Sare niso izključili!«

»Ne, še te vodijo v seznamu!«

»A kaj naj bi počel v Nemčiji?«

»Tudi drugi pojdejo, a ne vprašujejo!«

»A jaz sem jaz in drugi me nič ne brigajo.«

»Sam v korist ti bo, saj tu nisi več človek. Povsod si se onemogočil.«

»Misliš na ljudi svoje vrste?«

»Tudi na druge! Vsi te imajo za Pavliho!«

»Torej me pošiljaš v Nemčijo kot v nekakšno poboljševalnico?«

»Ne, toda tam boš postal človek!«

»Ne, prav nič mi ne diši! Nikamor ne pojdem!«

»Tu imaš denar za pot!«

»Nočem ga.«

»In tu je ukaz Kulturbunda!«

»Jim ga lahko vrneš!«

»Sem, na mizo sem ga položil!«

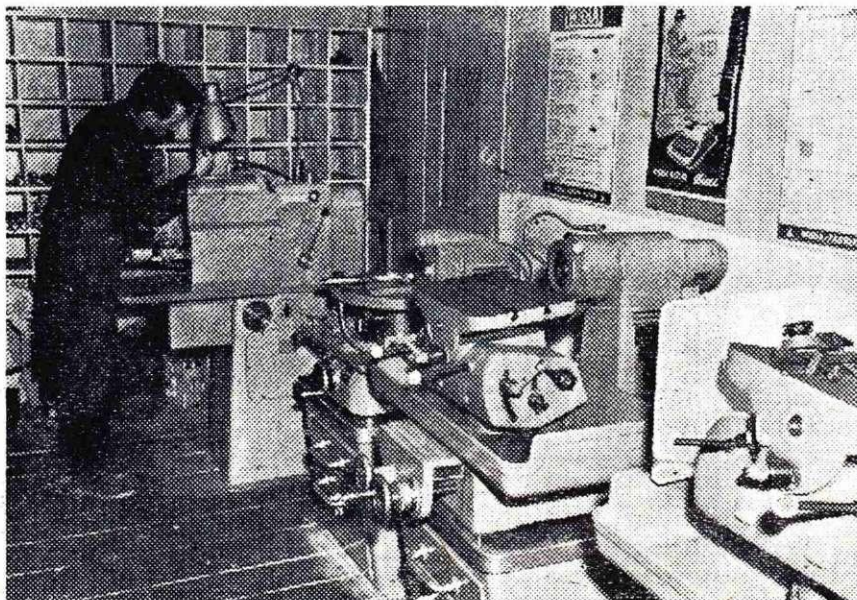


i železni

ar stni povedal, da je za normal- lezane potrebno e navede dobro

vzdržujete in popravljate, prevažate potrebne materiale in proizvode ter skrbite za energijo in kar je s tem še povezano. Ali nisi še kaj važnega pozabil?

Oče: Omeniti moram še obrat tehnične kontrole, ki skrbi za kontrolo različnih nabavljenih surovin in materialov ter gotovih izdelkov. V ta obrat spada kemični laboratorij, ki analizira različne surovine in gotove izdelke, oddelek za določevanje različnih mehanskih ter fizikalnih lastnosti proizvedenih izdelkov in oddelek kontrole v samih proizvodnih obratih, kjer kontrolirajo kakovost izdelkov z ozirom na površino in zahtevane dimenzije. Na zahtevo naročnika mora železarna izdati potrdilo — strokovno ga imenujemo atest — s katerim jamči kemično analizo izdelka in njegove zahtevane mehanske lastnosti. Za izdajo atesta je treba seveda vse potrebne podatke ugotoviti v kemičnem laboratoriju in oddelku za določevanje mehanskih lastnosti. Če kupec želi, lahko pošlje v železarno svojega predstavnika, ki tam prevzame izdelke in pri tem ugotovi, če v vseh ozirih odgovarjajo zahtevam kupca. Končno moram



Vzdrževalne delavnice so vsaki železarni nujno potrebne

omeniti, da mora imeti železarna tudi razvojni oddelek, ki skrbi za osvajanje novih vrst jekla in istočasno rešuje težave, ki se občasno

pojavi v posameznih obratih v zvezi s kakovostjo določenih izdelkov. Da lahko to delo opravlja, mora imeti na razpolago različne na-

prave in aparature, s pomočjo katerih je možno kontrolirati kakovost in lastnosti proizvedenih izdelkov in seveda strokovnjake, ki se na ta posel spoznajo. S tem lahko današnji razgovor zaključiva.

28. POGLED NAPREJ

Oče: Z včerajšnjim dnem sva prišla do konca najinega razgovora. Povedal sem ti vse, kar je po mojem mišljenju bilo potrebno.

Peter: Tudi meni je jasno, da sva včeraj zaključila. Vendar če se spomniva nekoliko nazaj na najine razgovore, mi je ostalo še zelo do razgovore, mi je ostal še zelo do razlagal zgodovinski razvoj železarnstva. Mislim, da bi bilo prav, če bi mi danes za zaključek povedal še nekaj o predvidevanjih, kaj se bo dogajalo na področju železarske industrije v prihodnje.

Oče: Strinjam se, da za zaključek pogledava še nekoliko naprej v prihodnost. Zaenkrat še ni videti, da bi katerakoli druga kovina bro v spominu tisti del, ko si mi alj zlitina lahko izpodrinila jeklo mogoče namene ter važnosti v narodnem gospodarstvu posameznih držav.

Spominska komemoracija v Mauthausnu Popravek

Kakor vsako leto je tudi letos 15. maja organiziral Internationalni komite koncentracijskega taborišča Mauthausen, spominsko komemoracijo žrtvam, katere se je udeležilo tudi 36 članov našega kolektiva oziroma občine. Da je bil možen tako množičen obisk, se imamo zahvaliti Izvršnemu odboru sindikalne podružnice Železarne Jesenice, ki je sofinanciralo stroške potovanja v železarni zaposlenim in upokojenim delavcem oziroma svojcem.

Udeleženci so se ob prihodu v Mauthausen poklonili žrtvam in položili venec pred našim spomenikom, ki stoji še na prostoru pred glavnim taboriščem. Ker je bilo do začetka svečanosti še dovolj časa, smo si v skupinah ogledali samo taborišče, ki na obiskovalca naredi globok vtis. Opuščena granitna trdnjava na vrhu griča, ki se dviga nad mestom Mauthausen in mogočno reko Donavo, je ostala kot mračna silhueta preteklosti, mrtvim v spomin in živim v opomin. Še predno smo prispeli do taborišča, smo

POZDRAVI GORENJSKIH KURIRJEV

Pred 21. leti smo gorenjski kurirji zaključili svojo pot na cvetočih narcisnih poljanah poč. Golico, v teh dneh pa na 10. pohodu kurirjev Slovenije za Storžičem in proti Ljubljani obujamo spomine ter vam pošiljamo priščne pozdrave.

Boris Pesjak
Stefko Koblar-Stane
Dolfe Kramžar
Vrena-Lovro Noč

ZAHVALA

Sodelavcem z dnine Pintar v valjarni 2400 se ob odhodu v pokoj pristrčno zahvaljujem za prejeto darilo in jim želim novih delovnih uspehov.

Vinko Rajnhart
Koroška Bela, Poljska pot

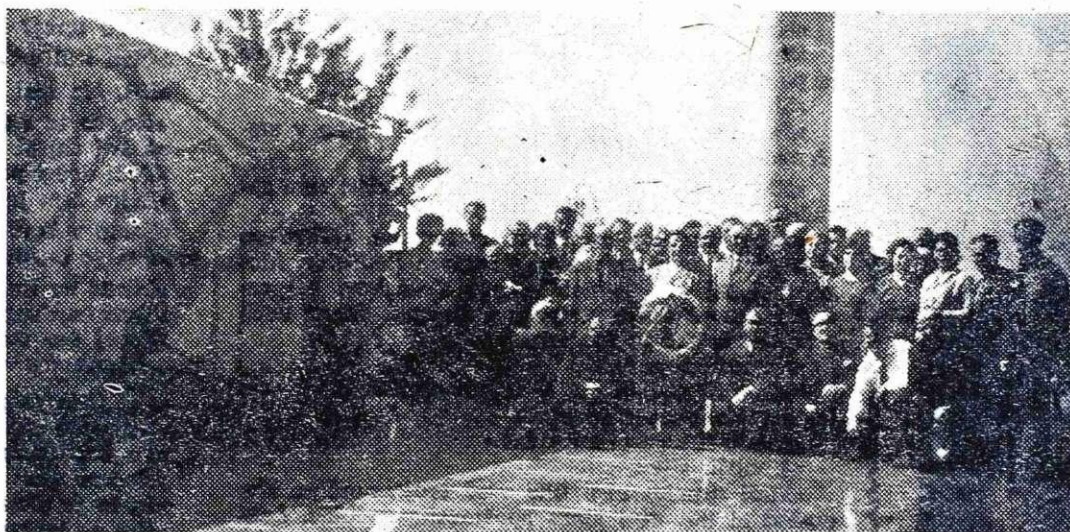
opazili na steni neke hiše geslo: Nikoli več Mauthausna, nikoli več Eichmanna. In prav je tako; 122.000 zaprtih internirancev v koncentracijskem taborišču Mauthausnu ni dočakalo svobode. Pod težkimi pogoji, lačni, sestradani do kosti, so padali po napornem celodnevem delu. Videli smo zloglasno delovno komando Wignergraben, kjer so lomili granit in ga nosili po stopnicah smrti na svojih ramenih v taborišče. Kdor je prišel v to komando, ni imel pred seboj niti pol leta življenja. Iz podatkov, ki jih imamo o naših interniranih v Mauthausnu, smo ugotovili žalostno bilanco, ki nam pove, da so v glavnem vsi interniranci

umrli v Mauthausnu že po dveh do treh mesecih. Te domneve nam potrjuje številka, saj se je od 75 naših občanov interniranih v Mauthausnu, vrnilo le 21, ostali pa so morali umreti nasilne smrti. Ob ogledu krematorija, plinskih celic, secirnih prostorov, bunkerjev in strelišča za množične likvidacije privedenih državljanov oziroma predstavnikov 23 nacij iz vse Evrope, smo ugotovili samo golo stvarnost, da je vse to res, kar se piše in govori o grozotah v tem taborišču, ki je nosil naziv uničevalno taborišče. Ta naziv je dobilo taborišče zato, ker je na sleherni listi v Mauthausen dovedenega zapornika pisalo: POVRATEK NEZAJELJEN — to je pomenilo prav toliko, kot smrtna obsodba.

Bližal se je čas svečanosti in na zborni mesto v taborišču so prihajale številne delegacije z zastavami in venci. Veličasten je bil pogled na zbrano množico skoraj vseh evropskih narodno-

sti, nad katero so plapolale državne zastave 23-ih narodnosti. Lahko trdimo, da so prav največjo pozornost vzbujali predstavniki ZSSR, med katerimi je bil tudi znani ruski major, ki je organiziral februarja 1945 množičen pobeg Rusov iz taborišča in to prav zato, ker so le štirje uspeli pobegniti in med njimi tudi on. Vsi ostali pa so bili ustreljeni na begu ali pa kot ponovni jetniki zverinsko mučeni in ubiti. O tem legendarnem begu in o sami drznosti Rusov, se je prav ta dan največ govorilo.

Po končani svečanosti, smo se polni mučnih vtisov in pretreseni vračali v domovino. Kljub temu pa nas je vzpodbujala misel, da tudi drugi narodi na svetu čutijo tako kot mi. Nikoli več Mauthausna, nikoli več nacistične in fašistične tiranije. Prav to misel so potrdile močne delegacije posameznih narodnosti s svojo udeležbo na tej komemorativni svečanosti.



Preživeli jeseniški interniranci in svojci umrlih pri jugoslovanskem spomeniku ob 21-letnici osvoboditve Mauthausna

V 6. številki našega tednika »Železar« z dne 12. februarja 1966 je bil objavljen članek z naslovom »Gostinska pravljica — 2«. V tem članku so bile iznešene razne trditve v zvezi s poslovanjem bivšega direktorja hotela Pošta na Jesenicah tov. Izidorja Korošca. Med drugim je navedeno, da je tov. Korošec pregovoril lastnico hiše, v kateri je gostišče PRI KONJICKU na Javorniku, da je njemu za mnogo večjo najemnino oddala poslovni prostor gostišča ter ga tako odvzel daljnemu najemu po podjetju hotel Pošta. Navedeno je tudi, da bo tov. Korošec s 1. majem odprl v tem poslovnem prostoru lastno gostišče ter da pri tem v svojih spekulantskih računih upa na milijonski promet, ki mu bo prinesel poleg visokega dobička tudi možnost nezakonitega dohodka z utajo dayščin, ki jih je plačati od alkoholnih pijač ter tudi druge možnosti nedovoljenega dobička. V zvezi s tem se v članku očita tov. Korošču spekulantstvo, demagogija in željo po pridobivanju dobička v škodo skupnosti.

Uredništvo našega tednika ugotavlja, da je bil zadevni članek objavljen na podlagi nepravilnih informacij. Kot se je naknadno izkazalo, so nekateri očitki, ki so v članku iznešeni proti tov. Korošču, neosnovani in brez vsake podlage. Uredništvo objavlja ta popravek, da se odvrne morebitna škoda, ki bi utegnila nastati časti in dobremu imenu tov. Korošca z objavo netočnih informacij.

ZAHVALA

Sodelavcem montažnega in žerjavnega oddelka se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Franc Valentinčič

Šestrazrednica po prvi svetovni vojni

Oris zgodovine jeseniškega šolstva

(Nadaljevanje)

Sklep šolskega leta je bil na Vidov dan 28. junija.

Solsko leto 1924/25. Ob vpisu je število učencev znova padlo, saj je bilo na obeh šolah le nekaj čez 800 učencev; natančni podatki so le za dekliško šolo in sicer 397 učenek vsakdanje in ponavljalne šole; dekliška šestrazrednica, a brez šestega razreda, ki je bil verjetno kot prejšnja združen na deški šoli, je imela deset oddelkov, enako število — verjetno — tudi deška s ponavljalno šolo ter z dvema nemškima vzporednicama. Za učne uspehe ob sklepu šolskega leta na Vidov dan pa ni podatkov za deško šolo, na dekliški pa je bilo sposobnih 303, nesposobnih pa 53 učenek.

Z dekliške šole je bila Gudula Dragatin premeščena na deško šolo 29. marca 1925.; na dekliško šolo je bila iz Bohinjske Bistrice premeščena Anica Peršič (25. septembra), a že 12. januarja 1925 premeščena od

tod na osnovno šolo Vič; učit. absolutentka Rezika Klinar z Dovjega je bila nameščena 22. oktobra, a še pred enim mesecem službovanja premeščena na osnovno šolo Koroška Bela; namesto Ane Peršič je bila nameščena Nada Šega dne 3. februarja 1925., 5. marca 1925 je nastopila Berta Zrimec, premeščena iz Ribnega; 6. aprila 1925 je bila Verena Vodušek premeščena iz Ljubljane s prōsvetnega oddelka na dekliško šolo; v statističnem pregledu šolska voditeljica Ema Pibovec piše, da je na koncu šolskega leta bilo enajst učiteljic, ena, Marija Žerjav pa je bila na bolezenskem dopustu.

Novi okrajni šolski nadzornik Janko Baraga je vsako šolo štirikrat nadzoroval celodnevno. V teku šolskega leta je občinski zastop izvolil novi krajni šolski svet za obe osnovni šoli in sicer: Ignacij Konc, predsednik, Valentin Markež, podpredsednik dr. Fr. Kogoj kot krajni šol-

ski nadzornik, prisedniki pa so bili: Josip Pintar, Ivan Ambrožič in Josip Božič; zastopnik cerkve župnik Anton Kastelic, zastopnika obeh šol pa oba šolska voditelja Ema Pribovec in Ivan Šega.

V velikih počitnicah tega leta so notranjost šolskega poslopja prebelili, prepleskali vrata in okna, popravili streho ter strešne žlebove. Tako je šolska stavba po desetih letih, odkar je bila zgrajena, bila zopet kot nova; v naslednjih letnih počitnicah so prebelili še zunanost stavbe, prepleskali pa okna in vrata.

SOLSKO LETO 1925-26

Začetek 1. septembra 1925, sklep na Vidov dan 28. junija 1926. Statistika za deško šolo manjka; oddelkov je bilo — verjetno — kot v naslednjem šolskem letu — deset vsakdanje šole, dve nemški vzporednici in en oddelk ponavljalne šole; na dekliški enajst oddelkov s 363 učenkami, od tega na koncu šolskega leta sposobnih 288, 62 nesposobnih, ostale so se preselile, ali izstopile. Zdravstveno stanje učencev zelo ugodno.

Spremembe v učiteljskem zboru: z dekliške šole je bila Nada Šega premeščena na deško, prav tako Marija Žerjav; za učitelja srbohrvaščine obeh šol je bil na deško šolo nameščen Albert Rajčič, odpuščen učitelj iz Voloske. Na dekliško šolo je bila premeščena Ana Vagaja iz osnovne šole Koroška Bela, Marija Magerl pa je bila zaradi bolezni po lastni prošnji upokojena.

Meseca maja 1926. je bil predsednik krajnega šolskega sveta Ignacij Konc razrešen svoje funkcije, predsedniško mesto je prevzel dotedanji podpredsednik Valentin Markež.

Sprememba je nastala tudi v Ljubljani, kjer je bil dotedanji šef prosvete pri velikem županu ljubljanske oblasti prof. Fran Vadnjal upokojen. Na njegovo mesto je bil imenovan prof. dr. Dragotin Lončar.

Pod poglavjem »Patriotične in druge slavnosti« zasledimo prvič, da je bil Prvi maj pouka prost dan; zato so odpadli vsi majniški izleti, ki so bili prejšnja šolska leta. Na vseh šolah so 10. maja 1926 proslavili petdesetletnico rojstva našega največjega pisatelja in najboljšega dramatika

Težave pri popravilu spomenika na Javorniku

Že lani smo v »Železarju« opozorili na popravilo spomenika na Javorniku. Organizacija Zveze borcev se je odločila, da zamenja glavni podstavek, imeli pa so težave pri prevozu podstavka iz Ljubljane na Javornik. Dela so se nekoliko zavlekla, vendar pa so na minulem občnem zboru Zveze borcev na Javorniku povedali, da bodo s popravilom spomenika nadaljevali spomladi,

ko bodo vremenske prilike bolj ugodne. Tudi člani ZB bi lahko sodelovali, ker je treba opraviti še precej dela, zlasti v okolici spomenika.

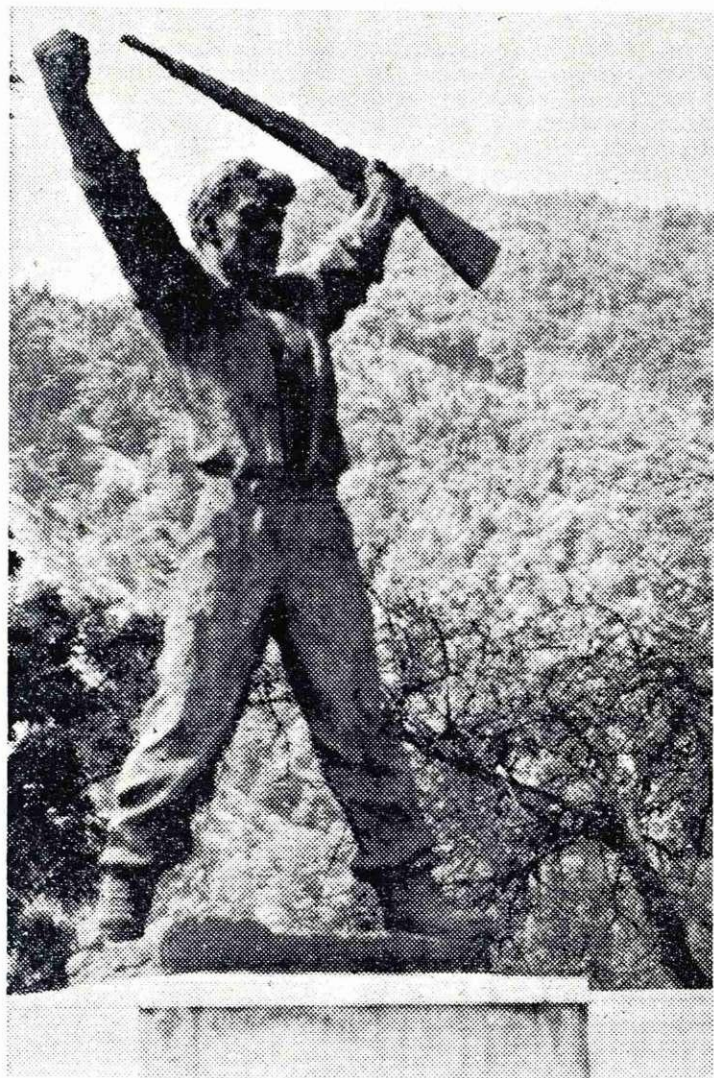
O popravilu spomenika nam je pripovedoval tudi predsednik ZZB tov. Justin Talar in povedal, da imajo precej težav zaradi finančnih sredstev. Sicer je UO sklada za pospeševanje kulturne dejavnosti že lani odobril v ta namen 100.000 din, vendar

osnovna organizacija ZZB na Javorniku denarja ni prejela. Blagajnik te organizacije se je vrnil na Javornik praznih rok. O odobrenih sredstvih za popravilo spomenika padlim borcem na Javorniku je bilo objavljeno tudi poročilo v dn. nem časopisu. Tov. Talar je še dodal, da bi s tem denarjem in s precejšnjo mero dobre volje ter s skupnim sodelovanjem vseh članov Zveze borcev in članov ostalih organizacij na Javorniku dela pri popravilu spomenika napredovala. Pri spomeniku bo treba še

marsikaj urediti. Zaenkrat je podstavek še povezan z žico. Treba bo namestiti ploščo z napisom in zaščititi spomenik, zlasti del, na katerem so reliefi, pred visokimi temperaturnimi razlikami, zlasti mrazom.

Na Javorniku je precej članov hortikulturnega društva, ki se zanimajo za cvetje in skrbijo za to, da so njihove hiše, balkoni in stanovanja polni cvetja. Prav je tako, toda z veseljem bi pozdravili njihovo sodelovanje tudi pri hortikulturni ureditvi okolice spomenika

do novega kulturnega doma, ki naj bi jo spremenili v park. Za vse to bo treba še precej finančnih sredstev, organizacija ZB pa trenutno ne ve, kje naj jih dobi. Trenutna rešitev bi bila v tem, da poiščemo odobrenih 100 tisoč din in ZZB na Javorniku omogočimo, da uredi najnujnejša dela pri spomeniku. Hkrati bo treba zagotoviti tudi nadaljnja sredstva, saj bi na primer več kot 80.000 din potrebovali samo zato, da bi lahko vklesali še imena in priimke dveh padlih borcev. — or



Stabilnost dinarja skozi potrošniška posojila in hranilne vloge

Ne glede na to, da so hranilne vloge in nekako ob njih tudi potrošniška posojila podvržena znatnim nihanjem, je le opazno, da oboje iz leta v leto narašča. Od skromnih začetkov nekaj stotisočih dinarjev pred petnajstimi leti je narasla vsota hranjenega denarja, ki ga hranijo vlagatelji jeseniške občine v matični bančni podružnici, v zadnjem času nad 800 milijonov starih dinarjev. Lani je vsota hranjenega denarja v času pred uvedbo gospodarske reforme že presegala 600 milijonov starih dinarjev, vendar je negotovost, kaj bo poslej z denarjem, mnoge vlagatelje napotila, da so dvignili del svojih prihrankov ali pa kar vse, kar so dotlej prihranili. V času pred 26. julijem je zato vsota vlog padla pod 600 milijonov dinarjev, vendar je potem spet naraščala in doslej dosegla zavidljivo višino nad 860 milijonov starih dinarjev. V zadnjem letu se je močno

okrepilo zaupanje v hranjenje denarja v denarnih zavodih, saj se je po reformi izkazalo, da je dosti koristnejše hraniti denar v denarnem zavodu kot pa doma. Kdor je imel denar doma, namreč ni imel od koga zahtevati nadomestila za devaluirani del dinarja, denarni zavodi pa so z dopolnilnimi obrestmi pokrili njegovo manjšo vrednost.

Ta ukrep je znatno okrepil zaupanje v hranilno službo v denarnih zavodih. Saj so znani primeri, ko so nekateri pred gospodarsko reformo najprej dvigali svoje prihranke, zadnje dni pred 26. julijem pa so jih nosili nazaj. Takrat so vlagali denar celo nekateri novi vlagatelji. Pripis dodatnih obresti pa je pomenil dokončno potrditev tistim, ki so že prej zaupali svoje prihranke banki, kako prav so imeli. Če se je vzporedno s hranilnimi vlogami,

ki so neprestano naraščale, vsota potrošniških posojil v zadnjem času znatno skrčila, je treba imeti tudi ta pojav za enega izmed učinkov reforme. Preteklo leto je vsota potrošniških posojil pri domači bančni podružnici znašala kar naprej nad milijardo starih dinarjev, letos pa je upadla in še upada. Pred nedavnim je bila vsota odobrenih potrošniških posojil le za 11 milijonov višja od vsote hranilnih vlog in morada sta zdaj oba zneska že izenačena, ali pa količina vlog kredite celo presega. Večanje odobravanja kreditov na hranilne vloge in omejevanje kreditov z višino vlog je gospodarsko dokaj smotrni ukrep in nedvomno mnogo prispeva k nadaljnji stabilizaciji dinarja. Od stabilizacije pa poleg drugih lahko pričakujejo zelo veliko tudi ljudje, ki svoje prihranke hranijo v denarnih zavodih.

Ivana Cankarja. V višjih razredih so imeli spominske proslave ob petdesetletnici nesrečnega plebiscita na Koroškem (10. oktober), 16. februarja 1926. pa spominsko slavnost mušeniške smrti kmečkega upornika Matije Gubca. In še ena spominska svečanost je bila — 21. sept. 1925., ko so ponosni Črnogorci, oblečeni v črnogorske narodne noše ter častitljive uniforme iz dveh balkanskih vojn ter iz prve svetovne vojne, v slavnostnem sprevodu odnesli pesnikovo srce državnika in vladika Petra Petrovića Njegoša iz Cetinja na vrh Lovčena, kjer so ga zopet položili v grobno kapelo, od koder so ga bili pred Turki skrili v cetinskem samostanu; v sprevodu so bili patriarh srbske pravoslavne cerkve z najvišjimi cerkvenimi dostojanstveniki, kralj Aleksander s kraljico Marijo, vlada, vojska, domači zastopniki ter tuji odposlanci; tako od takrat zopet na vrhu Lovčena počiva srce pesnika epa »Gorski venec«, kakor je pesnik sam želel, da se bo oziral z vrha po rodni in junaški Črni gori...

Zasledimo pa tudi dvojce predavanj za strokovno izobraževanje učitelstva: tako je bila z odlokom sre-

skega poglavarja sklicana 27. oktobra 1925 uradna konferenca šolskih upraviteljev, ki so razpravljali o predavanju »Katero dolžnosti in pravice ima šolski upravitelj v svoji službi«; na okrajni učiteljski konferenci 19. junija 1926 na Jesenicah pa so razpravljali o skupnem referatu »Ponazarjanje in izvajanje glasnika, njegova pisano in tiskano znamenje v zvezi z ročnim udejstvovanjem«. Obe konferenci sta bili obvezni.

Solsko leto 1926/27 se je začelo 1. septembra, končalo pa 28. junija 1927, kakor je veleval odlok sreskega poglavarja v Radovljici. Na deški šoli je bilo vpisanih 334 dečkov (deset oddelkov vsakdanje šole, en oddelk ponavljalne in dve nemški vzporednici), na dekliški pa 348 deklic (enajst oddelkov s šestimi razredi); skupno torej 682 učencev v 24 oddelkih, ki so šteli najmanj 22 učencev, največ pa 40. Prav zaradi tega se je znatno zboljšal učni uspeh, saj je bilo 573 učencev sposobnih, nesposobnih pa 76 učencev. Preseneča pa stalni padec števila vpisanih učencev!

Sprememb v učiteljskem zboru je bilo zelo malo; na deško šolo je bila

iz Sevnice premeščena Marija Vidmarjeva, Jesenice pa je zapustil učitelj D. Dominik, za katerega pa ni podatkov, kdaj je bil nameščen na deško šolo in kam je bil premeščen; na deško šolo sta bili nameščeni Ana Zavodnik (3. oktobra 1926) in Vera Premrov. Kaže, da se je tudi zdravstveno stanje učiteljstva znatno zboljšalo, saj je bilo le malo, nekajdnevni bolezenskih dopustov; nekaj dni dopusta je imel Leon Pibrovec, ki je predaval o novi delovni šoli v Kranju, Ribnici in Kočevju.

Učenci deške šole so si na izletih ogledali Planico, Krmo, Peričnik, Begunje, Brezje, Ljubljano in ljubljanski velesejem ter se povzpeli na Golico, dekliška šola je za majniški izlet odšla v Radovno in k Peričniku, 48 učenk pa si je v Ljubljani ogledalo v Drami Golijevo mladinsko igrano »Triglavska bajka«. Aprila so dečki na dečki dan pogozdovale; posadili so deset tisoč smrekovih sadik. Desetletnico Majniške deklaracije so proslavili 30. maja 1927.

Obe kroniki — deška in dekliška — omenjata smrt dolgoletnega mi-

nistrskega predsednika Nikole Pašića, ki je umrl 10. decembra 1926 v Beogradu.

Sreski šolski nadzornik Janko Baraga je dvakrat nadzoroval dekliško šolo, za deško pa ni vpisa.

Solsko leto 1927/28. Ob vpisu 1. septembra je bilo na dekliški šoli 346 učenek, za deško šolo pa ni ustreznih podatkov za sam vpis; število oddelkov je ostalo enako kot v prejšnjem šolskem letu. Na deško šolo sta s 1. avgustom 1928 bila nameščena Peter Golobič in Angela Golobič; učitelj srbohrvaščine Alojz Rajčič je odšel v septembru v Beograd, Drago Hude pa v septembru 1927 v Ljubljano in pridružen prosvetnemu oddelku; na dekliški šoli je Ana Lazarjeva nastopila službeno mesto 1. julija 1927. Učiteljski zbor se je torej ustalil; sprememb in bolezenskih dopustov je bilo malo.

Večina učiteljstva se je udeležila zborovanj UJU — Udruženja jugoslovanskih učiteljev na Jesenicah, v Radovljici in v Ljubljani.

(NADALJEVANJE)

Iz gledališča »Tone Čufar«

»Come back« režiserja in igralcev

O naši gledališki hiši »Tone Čufar« smo v zadnjih mesecih precej slišali. Pričelo se je lansko jesen, ko ni bilo praktično nobenih predstav, nadaljevalo z delom komisije, ki je pregledala njeno poslovanje in zaključilo z uvedbo prisilne uprave. Eden izmed vzrokov, da je do takšnega stanja prišlo, je bil brez dvoma tudi v tem, da se je krog igralcev-amaterjev zelo zožil okoli praktično samo enega režiserja, ki je bil istočasno običajno tudi scenarist in glavni igralec. Vendar vsi, ki smo zasledovali dvig našega hrama boginje Talije v obdobju po osvoboditvi, vemo, da je bil še do nekaj let nazaj krog igralcev in to kvalitetnih, zelo širok. Tudi režiserjev je bilo več.

Zadnja premiera drame »Na koncu poti« hrvaškega dramatika M. Matkovića je bila v pravem pomenu »come back« — vrnitev na naše gledališke deske režiserja Srečka Tiča in številnih igralcev, ki smo jih v zadnjih letih močno pogrešali. Gledali smo v zanosnem kreiranju na odru spet Slavka Polanca, Rudija Mandiča, Franceta Lotriča, Pavla Lotriča, Jožeta Varla, Janka Markeljna, Franceta Iskro, Francija Pogačnika in v ženskih vlogah Darinko Koroščevo ter Vero Smukavčev. Igralska ekipa je zaigrala zahtevno Matkovićevo dramo tako, da je prevzela občinstvo v dvorani in dokazala, da se je z veliko voljo ter prizadevnostjo ponovno lotila poslanstva na tem področju amaterskega kulturnega udejstvovanja.

Poglavje za sebe je režij-

ska priprava in scena Srečka Tiča, ki se je po dolgih letih spet predstavil jeseniškim ljubiteljem odrske umetnosti. Znal je vdihniti celotni predstavi svoj režijski pečat, saj je bilo povsod čutiti njegovo roko, ki je vodila igralce v njihovih zahtevnih vlogah partizanov, okupatorjevih sodelavcev in dveh nesrečnih, vendar revoluciji predanih zaljubljenec. Tudi vse tehnične težave, ki jih ni bilo malo, je skupaj s tehnično službo našega gledališča, ki je posebno pri delu s svetlobnimi efekti pokazala mnogo iznajdljivosti in sposobnosti, imenitno premagal.

Mislím, da lahko zaključim z mnenjem, ki sem ga slišal po predstavah »Na koncu poti« s strani mnogih obiskovalcev naše gledališke hiše: Uprizoritev te drame z novim režiserjem, ki je

istočasno skupaj z igralci vendarle star znanec jeseniških ljubiteljev gledališča, je dokazala, da si bo naša gledališka hiša ob sodelovanju vseh naših gledališnikov lahko že v bližnji bodočnosti ponovno pridobila tisti sloves, ki ga je že imela in ki ji dejansko pri vsej njeni tradiciji in velikih uspehih v preteklosti tudi pripada.

K.

Deset tisoč ljudi na narcisnih poljanah

Turistično društvo Jesenice je že pred leti začelo s prirejanjem tedna narcis. Za to turistično prireditev v Planini pod Golico je bilo vedno večje zanimanje, zato se je Turistično društvo v Planini pod Golico, ki je bilo ustanovljeno leta 1964, odločilo, da nadaljuje s to vsakoletno prireditvijo. Prireditelj je prerasla prejšnje okvire, tako da so se prireditelji odločili za mesec narcis. Letošnji program je bil zelo zanimiv, začeli pa so v nedeljo, 1. maja, s sprevedom od Jerce do Doma pod Golico. V sprevedu so prikazali originalne narodne noše, na posebnem vozu pa hrib, posejan z belimi narcisami. Na posebnem vozu so prikazali gozdarstvo in kmetijstvo z domačimi specialitetami.

Pred osrednjo prireditvijo so imeli na programu še predavanje »Gorenjska v slikah, pesmi in plesih«. Predaval je Joža Varl. O tej prireditvi smo že pisali, nato pa je sledilo še predavanje Milana Čučnika »Turizem v svet«, ki je bilo tudi dobro obiskano.

V ponedeljek, 23. maja, se v Črnomlju prične IX. srečanje dramskih skupin Slovenije. Ta že tradicionalna in uspešna prireditev gledaliških amaterjev Slovenije je lani bila na Jesenicah in pri publiku je požela poln odziv in priznanje, vsi sodelujoči na srečanju pa so bili nad gostoljubnostjo Jesenic več kot zadovoljni.

Letos v Črnomlju sodeluje osem dramskih skupin in prvič v — če tako rečemo — zgodovini tega srečanja bo ena dramska skupina nastopila kar z dvema predstavama. Amatersko gledališče »Tone Čufar« z Jesenic bo namreč na IX. srečanju dramskih skupin Slovenije v Črnomlju nastopilo v četrtek, 26. maja, popoldne najprej s satiričnim kabarejem

V nedeljo, 15. maja je prišlo v Planino pod Golico več tisoč ljudi. Prišli so iz vseh krajev Slovenije, pa tudi iz zamejstva. Kljub ozki cesti in velikemu prometu ni bilo zastojev in večjih problemov, promet na cesti pa so urejali miličniki.

Vreme je bilo sončno, v bližnji okolici pa veliko narcis. Pri gasilskem domu je bila v popoldanskih urah velika prireditev z izvolitvijo miss narcis. Posebno komisijo je imenovalo Turistično društvo Planina pod Golico, k štetju glasov pa so povabili tudi predstavnike iz občinstva. Komisija je ugotovila, da je Lidija Klinar prejela 455 glasov in s tem osvojila naslov miss narcis. Na drugo mesto se je uvrstila Nevenka Sedžak s 365 glasovi, tretja pa je bila Olga Lukman s 100 glasovi. Za naslov miss narcis se je potegovalo 26 kandidatov.

Do konca maja, dokler bo še trajala prireditev, imajo na programu še gledališko predstavo na prostem, izlete v naravo in druge prireditve.

— or

M. Mikeln »Inventura 65« v režiji in sceni Bojana Čebulja, zvečer pa z dramo M. Matkovića »Na koncu poti« v režiji in sceni Srečka Tiča. Poleg jeseniških gledaliških amaterjev bodo nastopile na reviji še igralske skupine iz Sentjakebskega gledališča iz Ljubljane z Goldonijevo komedijo »Ribiške zdrahe«, mladinsko gledališče iz Koprar s Sartrovo dramo »Za zaprtimi vrati«, Delavsko gledališče iz Celja z Benediktijevo komedijo »Dva ducata rdečih vrtnic«, gledališče DPD Svoboda Center Trbovlje z dramo M. Puceve »Svet brez sovraštva«, Prešernovo gledališče iz Kranja z Jurčičevo ljudsko igro »Deseti brat« in dramska skupina DPD Svoboda »Slava Klavora« iz Maribora s tujo sodobno komedijo.

O poteku srečanja bo vsak dan prav gotovo poročalo dnevno časopisje in upamo, da bomo o obeh predstavah jeseniškega gledališča v četrtek, 26. maja, slišali ugodne in pohvalne vesti. O samem srečanju v celoti pa bomo poročali.

GLEDALIŠČE — SPORED
SOBOTA, 21. maja, ob 19. uri: M. Matković »NA KONCU POTI« — Drama v dveh dejanjih. Gostovanje na Hrušici. Predstava ni primerna za mladino do 14. leta.

NEDELJA, 22. maja, ob 15. uri: J. Hašek »DOBRI VOJAK ŠVEJK« — Komedija v 12. slikah

NEDELJA, 22. maja, ob 20. uri: M. Mikeln »INVENTURA 65« — satirični kabaret. Zaključena predstava za ObSS.

PONEDELJEK, 23. maja, ob 19. uri: M. Matković »NA KONCU POTI«. Zaključena predstava za TK ZMS ŽJ.

ODBOJKA

V tekmovalju 3. kola II. slovenske odbojarske lige za moške je Zirovnica premagala Kamno gorico z rezultatom 3:0 (15:2, 15:10, 15:6).

Ker je Zirovnica premagala v I. kolu Meblo iz Nove Gorice, v II. kolu pa Kropo, prav tako s 3:0, trenutno vodi na lestvici II. slovenske lige za moške s 6 točkami in razliko v setih 9:1.

»Dobri vojak Švejk« nas je obiskal

V zadnjem času je postalo naše gledališče izredno aktivno in vzbuja vtis, da želi nadoknaditi tisto, za kar nas je prikrajšalo v jesenskem delu letošnje sezone. Tako smo lahko videli v sorazmerno kratkem času že četrto letošnjo premiero oziroma peto v celotni sezoni, medtem ko bo še ena, ali menda celo po vsej verjetnosti dve, prav tako kmalu na sporedu. Vsekakor ploden zaključek letošnje sezone ob zelo malo obetajočem začetku. Seveda pa upajmo, da 1.2 bo takšna koncentracija dejavnosti na kratko obdobje dveh mesecev imela znatnejšega vpliva na sam obisk gledalcev.

Dramatizirano delo znane ga češkega pisatelja Jaroslava Haška o zgodah in neizgovodah dobrodušnega, vendar nabritega vojaka Švejka, je pripravil režijsko in scen-sko Bojan Čebulj. Posamezne slike so se skladno pre-livale ena v drugo in tudi scenska režija je bila zelo dobra.

V naslovni vlogi je zablestel Franci Pogačnik in podal Švejka tako imenitno, da lahko rečemo, kot pravijo gledališniki v svojem žargonu, ta vloga mu je napisana »na kožo«. Poleg njega je nastopila še cela vrsta znanih, pa tudi novih igralcev, ki so se s svoje strani močno trudili, da bi predstava čim bolj uspela.

Brez dvoma lahko šteje-mo »Švejka« med uspele predstave letošnje gledališke sezone, kar dokazuje precejšen obisk občinstva in pri-srčen smeh v avditoriju. Poleg tega pa je s svojim modrovanjem in bodicami Švejk tudi danes aktualen, saj nam nazorno pokaže ves globoki nesmisel vojne. Zato si je to predstavo vredno ogledati, saj nudi dve uri sproščene zabave, za poživitev celotnega ambience pa dobro skrbi pihalna godba s Hrušice, ki jo je režiser domiselno vključil v celoten potek dogajanja.

K.

Pohod pionirjev na Obranco

Na letošnje praznovanje dneva mladosti se na Javorniku že dalj časa pripravljajo. Tik pred praznikom bo konferenca pionirskega odreda na osnovni šoli, na kateri bodo pionirji pregledali izpolnjevanje delovnega načrta. Na konferenci bodo ustanovili tudi šolsko športno društvo in sekcijo Svobode. Razen tega bodo na omenjeni konferenci razdelili izkaznice mladinske organizacije 60 pionirjem.

Na sam praznik bodo organizirali pohod pionirjev z Javornika na Obranco in si-

cer za pionirje iz višjih razredov, medtem ko bodo pionirji nižjih razredov odšli na Poljane. Na Obranci si bodo pionirji ogledali spomenik na kraju, kjer je bila prva bitka jeseniških partizanov z okupatorji in se spomnili 25-letnice naše revolucije.

Naslednji dan, 26. maja, bo v dvorani osnovne šole v počastitev rojstnega dne maršala Tita in dneva mladosti kulturna prireditev, ki jo organizira DPD Svoboda »France Mencinger«. Program bodo izvajali otroci iz otroških vrtcev Javornik, Jeseni-

ce in Blejska Dobrava ter pionirji z osnovnih šol Koroska Bela in Javorniški rovt.

— or —

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru DE mehanične delavnice Jesenice se najiskrenejše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Milko Pretnar
mehanična delavnica

Južnoameriško vzdušje v Šoštanju

KK ELEKTRA : KK JESENICE 70:65 (34:38)

JESENICE: inž. Senčar 24, Sodja 6, Jeraj 21, Peterman 2, Vauhnik 2, Koren 10.

ELEKTRA: Watek 11, Lukman 19, Jerič 2, Zupančič 14, Perhaj 19, De Costa 3, Tajnik 2.

Sodnika: Brumen iz Ljubljane, Lešnik iz Maribora

Po pričakovanju so se urednici napovedi igralcev Šoštanja že nekaj dni pred tekmo, da bodo Jeseničani v borbi za prvo mesto prvič »potolčeni«. Zgodilo se je, da nismo bili »potolčeni« v pravi športni borbi, ampak s pestmi in grobimi prekrški nekaterih domačih igralcev, saj je bil kapetan moštva Jesenic Lado Sodja najprej grobo zrušen pod košem (nekaj minut je ležal negiben na tleh, nato pa se izključen iz igre zaradi samo ene med igro podzavestno izrečene besede, kljub temu da sodnika do zadnje minute sploh nista reagirala na številne športne izpade domačih igralcev, funkcionarjev in publike. Tako sta sodnika Brumen in Lešnik neprizadeto v odločilnih trenutkih sama premagala moštvo Jesenic, za kar sta na koncu tekme sprejela čestitke domačih igralcev in funkcionarjev.

Tekma sama je bila tipič-

no prvenstvena. Domačini so hoteli zmago za vsako ceno, ker bi le z zmago obdržali stik z vrhom prvenstvene lestvice. Domači so bili v vodstvu samo v 1. minuti in 30 sekund pred koncem srečanja. Prve minute igre so pokazale, da so bili domači preveč sigurni v zmago. Presenetili smo jih z dobro igro v obrambi Ladota Sodje in s hitrimi prodori inž. Senčarja ter Jeraja, ki po poškodbi prihaja spet v staro formo. Polčas smo zaključili v svojo korist z rezultatom 38:34.

Tudi drugi polčas je potekal v glavnem z neprestanimi napadi domačih, vendar nam je uspelo obdržati razliko 6 točk. V 7. minuti drugega polčasa je bil izključen Sodja, kar je najbolj koristilo domačim. Sodnika Brumen in vedno bolj prestrašeni Lešnik, ki je v prvem polčasu odlično vodil srečanje, sta domačim dovoljevala vse, dopustila sta celo, da so jih domači igralci napadali z vsemogočimi izrazi. Zaradi odlične igre inž. Senčarja in Jeraja v napadu nam je uspelo obdržati razliko dveh točk vse do 30. sekunde pred koncem igre. Tu pa nas je zapustila športna sreča, saj smo v zadnjih dveh minutah iz šestih prostih metov zadelo samo dva. Domači so

zaradi zadrževanja žoge in z našimi izsiljenimi prostimi meti rezultat spremenili v svojo korist.

Že skozi vso tekmo glasna publika je v zadnji minuti priredila pravo torcido. Na igrišče so padale petarde, ropot in trušč je bil nepopisen, podivjana publika je dosegla svoje. Sodnik Brumen, »znani Šoštanjčan«, kot ga je na začetku tekme napovedal domači napovedovalec, a se je še isti trenutek opravičil in svojo izjavo popravil, da je sodnik Brumen znan sodnik v Šoštanju, je bil glavna osebnost tekme. Kolikokrat poslušamo, da je bila Olimpija oškodovana v Karlovcu, Zadru, Beogradu zaradi slabega sojenja in se jezimo na take sodnike, na domačem prvenstvu pa je zaradi sojenja prijatelja prijatelju (Brumen je igral skupaj z Zupančičem in Perhajem pri KK Ljubljana) še veliko slabše.

Po končani tekmi so igralci in funkcionarji Elektre priznali, da smo bili boljši, vendar so dodali: »Ne pozabite, da ste igrali v Šoštanju...«.

L. K.

Kaj bo z atletiko na Jesenicah

Železarske Jesenice so bile znane tudi po tem, da je atletika na zadovoljivi ravni. Na zadnji seji UO Športnega društva Jesenice pa so posvetili precej pozornosti problematiki atletskega kluba, ki je v krizi. Marljivi odborniki so precej dolgo razmišljali in iskali primerne rešitve, da bi poživili to športno dejavnost. Ustanovili so tričlansko komisijo, ki naj pomaga pri reševanju problematike. Delo komisije ne bo lahko, vložiti bo treba precej truda, ki pa se bo pozneje tudi izplačalo. Predlagano je bilo, naj bi v atletske klub vključili čim več mladih ljudi iz šol in da naj bi začeli z delom na zdravilnih športnih temeljih. Obnoviti bo treba atletske steze, ki so zanemarjene. Poiskati bo treba rekvizite, ki jih imajo bivši atleti in se kupiti nove. Mladim članom atletskega kluba bo treba priskrbeti trenerje. Najti jih bodo morali med starejšimi tekmovalci, ki jih na Jesenicah ni malo. Po vsej verjetnosti bo najtežji problem v tem, ker nimajo predsednika kluba, ki bo moral orati ledino na tem področju

športne dejavnosti. Novi predsednik atletskega kluba bo moral iskati pomoč pri izkušenih atletih in učiteljskem kadru na šolah. Leti naj bi vzbudili zanimanje za atletiko že pri pionirjih in pionirkah. Tudi članom ostalih klubov bo treba priporočiti, da pogosteje vadijo na atletske steze, kjer bodo lahko dobili osnovno znanje in potrebno kondicijo, ki jim bo koristila pri doseganju športnih uspehov. To velja tudi za smučarje in hokejiste. Upravni odbori posameznih klubov naj si prizadevajo, da bodo čim redno prihajali k atletskim treningom, če hočejo, da bodo napredovali. Mladi bodo prav gotovo ponosni, če bodo trenirali skupaj s svojimi ljubljenci z ledene plošče ali belih strmin.

S stanjem, kakršno je sedaj na področju atletike, ne moremo biti zadovoljni in nam tudi ne more biti v ponos. Ne smemo pustiti, da bi stihija opravila svoje in nam uničila klube, ki so še pred kratkim bili na vidnih mestih, višji forumi pa bi morali gledati na šport kot enakopraven člen verige naše socialistične domovine.

NOGOMET

VISOKA ZMAGA V TRŽIČU

Tekmovanje v zahodnem delu SCL se bliža koncu. Na sporedu sta še dve koli in preložena tekma med Jesenicami in Hrastnikom, ki bi morala biti odigrana prejšnjo nedeljo na Jesenicah.

V nedeljo, 15. maja, so je-

seniški nogometaši gostovali v Trziču in odigrali prvenstveno nogometno tekmo z enajsterico Trzičani. Trzičani so bili za Jeseničane vedno hud nasprotnik, posebno na njihovem igrišču. Tokrat ni bilo tako. Vse kaže, da imajo tudi v Trziču v tej športni

panogi precej težav. Jeseničani so zmagali z visokim rezultatom 4:0. Strelca golov sta bila Noč in Hribar. Trener in predsednik tehnične komisije pri nogometnem klubu Jesenice nam je med drugim povedal, da bi Jeseničani v nedeljo lahko zmagali v Trziču še z večjim rezultatom, če bi se nogometaši lotili dela na igrišču bolj resno. Bolje bi bilo, če bi namesto pogovarjanja med tekmo zaigrali tako kot znajo in dosegli še več golov.

V nedeljo, 22. maja, je na sporedu predzadnje kolo jeseniških nogometaši pa imajo v gosteh enajsterico iz Kamnika. Tudi pionirji in mladinci so odigrali prvenstvene tekme. Pionirji so premagali svoje vrstnike iz Trboja z 1:0 in so na tretjem mestu v svoji skupini, mladinci pa so igrali v Trziču neodločeno 1:1.

— or

Odbojkarji na vrhu lestvice

V III. kolu republiške odbojcarske lige so v nedeljo odbojkarji Jesenic premagali goste iz Maribora s 3:2 (14:16, 15:13, 10:15, 15:12 in 15:40). Sodnik iz Ljubljane je bil slab, tekmo pa je gledalo 150 gledalcev.

Gledalci, ki so prišli v nedeljo dopoldne na igrišče Podmežakljo, so več kot dve uri uživali v lepi in enakovredni igri dveh nasprotnikov, ki sta skušala osvojiti obe točki. Več sreče so imeli domačini in zaslužijo pohvalo, gledalci pa so tudi znali bodriti domačo ekipo v najbolj kritičnih trenutkih. Najbolj razburljiv je bil drugi set, ko so gostje že vodili z 10:1, nato pa so domačini poslali na igrišče rutiranega Prešerna, ki je umiril igro in priboril domači ekipi zmago. Jeseničani so igrali složno in bili v zadnjem setu v veliki premoči. Zmaga domače ekipe je tesna, vendar zaslužena.

Jeseniški odbojkarji so trenutno na prvem mestu, v nedeljo pa bodo odigrali pr-

venstveno tekmo z istoimenskim odbojcarskim klubom v Ljubljani.

K. P.

KOŠARKA

Za dekleta dve točki

V soboto zvečer so igralke Jesenic premagale ekipo iz Medvoda s 53:31 (26:10). Srečanje si je ogledalo 50 gledalcev, tekmo pa sta dobro vodila Gregorič iz Ljubljane in Svetlin z Jesenic.

Jeseničanke so takoj prevzele vodstvo in ga obdržale do konca tekme. Igralke iz Medvoda so dosegle prvi koš pri rezultatu 10:0 za Jesenice. Ko je trener Benedičič ugotovil, da bodo košarkarice tekmo dobile, je poslal na igrišče tudi nekatere mlajše igralke. Šele takrat je postala igra enakovredna in je bila tudi na zadovoljivi tehnični višini. Toda kljub trenerjevi odločitvi so Jeseničanke povečale rezultat in zasluženo zmagale.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino »RADIO«

21. in 22. maja ameriški barvni CS film REVOLVERASI RANCA CASA GRANDE, ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri.

23. maja angleški CS film ZMAGOVALCI, ob 17. in 20. uri.

24. in 25. maja angleški barvni CS film MILIJONAR-KA, ob 17. in 19. uri.

26. maja francoski barvni CS film AFRODITA, BOGINJA LJUBEZNI, ob 17. in 19. uri.

27. maja italijanski film NEVARNE KRIVINE, ob 17. in 19. uri.

28. maja ameriški barvni CS film OSEDLAJ VETER, ob 17. in 19. uri.

Kino »PLAVŽ«

21. in 22. maja angleški barvni CS film MILIJONAR-KA, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

23. in 24. maja ameriški barvni CS film REVOLVERASI RANCA CASA GRANDE, ob 18. in 20. uri.

25. maja francoski barvni CS film AFRODITA, BOGINJA LJUBEZNI, ob 18. in 20. uri.

26. in 27. maja švedski film LJUBITI, ob 18. in 20. uri.

28. maja ameriški barvni VV film SVET SUZIE WONG, ob 18. in 20. uri.

Kino ZIROVNICA

21. maja ameriški barvni CS-film LONDORSKI TAT.

22. maja francoski film NEDELJE V MESTU EVREJU.

25. maja ameriški barvni CS film REVOLVERASI RANCA CASA GRANDE.

28. maja angleški barvni CS film MILIJONAR-KA.

Kino DOVJE

21. maja francoski film NEDELJE V MESTU EVREJU.

22. maja ameriški barvni CS film LONDORSKI TAT.

26. maja ameriški barvni CS film REVOLVERASI RANCA CASA GRANDE.

28. maja švedski film LJUBITI.

21. maja švedski film LJUBITI.

Kino KOROSKA BELA

22. maja ameriški barvni CS film GOSPODAR. HAVAJEV.

23. maja angleški barvni CS film MILIJONAR-KA.

28. maja italijanski film NEVARNE KRIVINE.

Kino KRANJSKA GORA

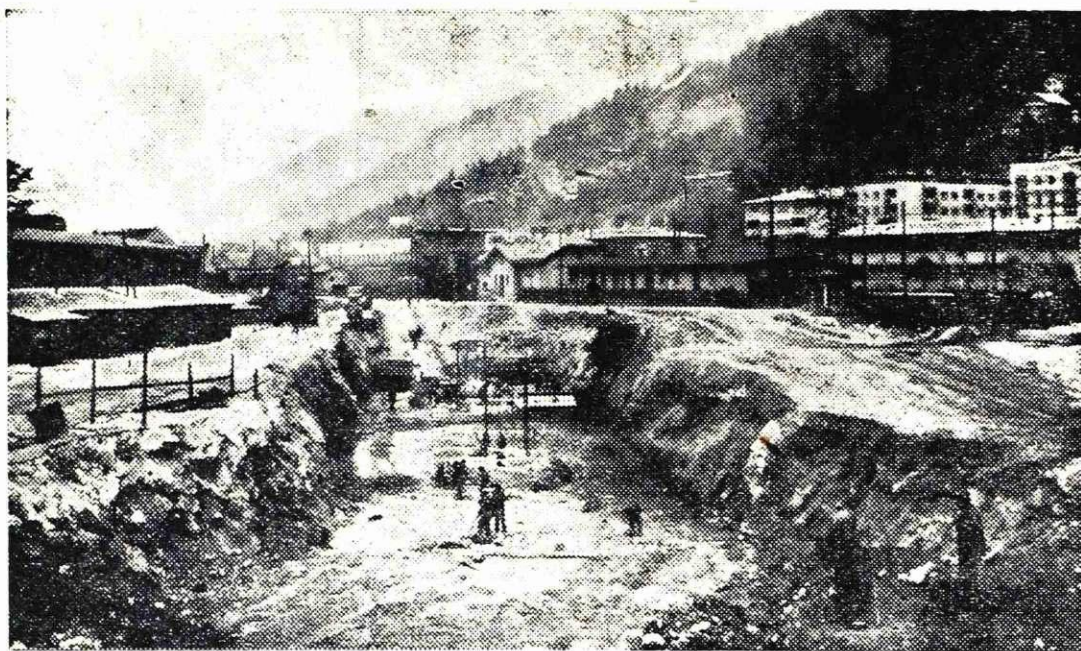
21. in 22. maja — zaprto.

26. maja angleški barvni CS film MILIJONAR-KA.

27. in 28. maja ameriški barvni CS film REVOLVERASI RANCA CASA GRANDE.

Novice iz železarne v sliki in besedi

V Hrenovici gradimo novo aglomeracijo



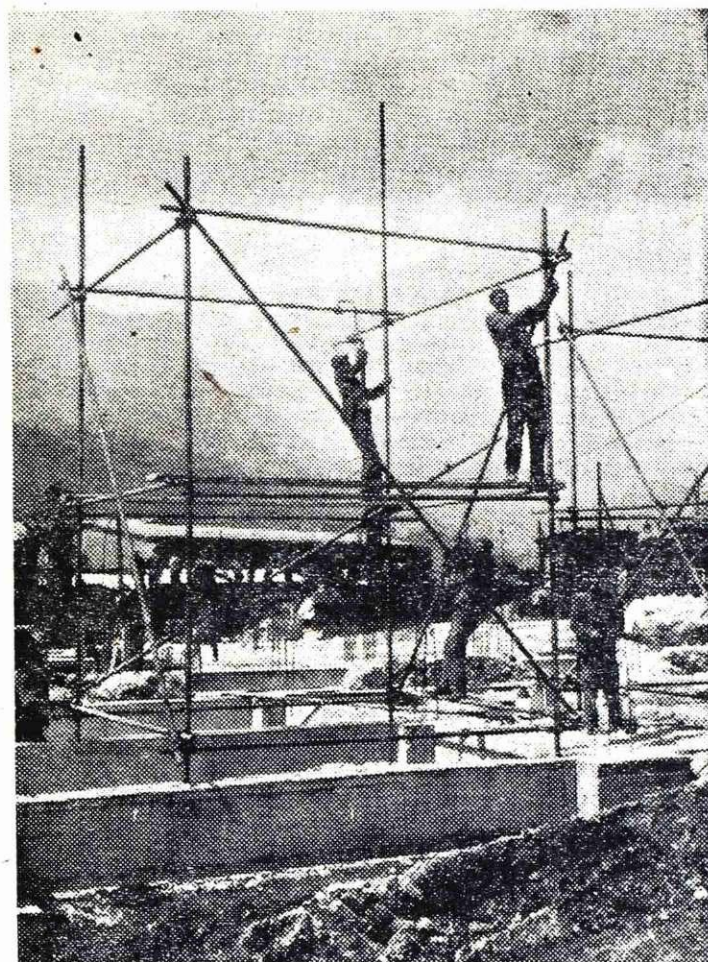
Izkop 100-metrške jame za vsipnik; na sredi so stebri za transportni trak



Industrijski tir za razkladanje koksa so premostili, da bodo izkopali tunel za trak 210



Temelji za presipno postajo, drobilnico in transformatorsko postajo



Že večkrat smo poročali o gradnji nove aglomeracije. Danes objavljamo nekaj posnetkov našega fotografa z različnih koncev tega gradbišča.

Na zgornji sliki postavljajo odre za montažo opažev za betoniranje drobilnice, na spodnji postaji pa betonirajo tunel za transportni trak 201

